

PEDAGÓGUSOK LAPJA

57. ÉVFOLYAM 5. SZÁM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2001. MÁJUS 11.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

MÁJUS

Sokak szerint az év legszebb hónapja. A tavasz lenyűgöző pompájában mutatkozik, de időnként már beköszön a nyár. Így volt ez az idén is. Az első májusi napok kánikulát idéztek. A május azonban nem csak ezért emlékezetes. Egy-egy napjához sok minden kötődik. Vagy a hagyomány okán, vagy a mai idők politika- (történelem?) formáló szerepe miatt. Mindjárt az első napja izgalmas jelent és kedves emlékeket idéző: *május 1.* A munka, a munkásszolidaritás ünnepe. A sörös, virslis majális, a kényszer-vidám, szívesen vállalt, menjünk, ha muszáj, egykor volt felvonulások napja. Kezdetre – a XIX. századvégi véres chicágói nap – lassan-lassan a történelem kódéba vész. Az új évezredre, mint annyi minden, ez is megszeli. Megszeli. Ha a rendőrhoamas, vízágyús, globalizációellenes tüntetésekkel tarkított idei május elsejére gondolok (USA, Nyugat-Európa), akkor nem a szelídülés, hanem az új tartalomkeresés tapasztalható.

Mi történt nálunk? Évtizedes hagyományok és új indulatok egyszerre jellemzőek ebben az évben is. A Kodály köröndön tiltakozás – a jogfosztó Munka törvénykönyve ellen – rövid, de vidám felvonulás a Városligetig, és sörös-virslis, politizálásos szórakozás estig. Ez volt Pesten, de ez volt a megyeszékhelyeken, az ország számtalan településén. Együtt tiltakozó konföderációk, a nyilatkozatot még mind a hatan aláírták, de a Munkástanácsok a majálison már nem vett részt, mert a pártstruktúrával és -rendezvényekkel megjelent a pártpolitika. És hová lett az értékpolitika, különösen a munka értékének politikája? Értéktöbbletté, extraprofitá silányult? Úgy tűnik, hiába tiltakoztunk, a Munka törvénykönyve más lett, mint amilyent megszoktunk vagy akartunk, szerettünk volna. Meg kell tanulni, mozogni az új keretek között.

A május ilyen is, de más is. Első vasárnapja az anyáké. Köszöntés és köszönet nekik és egy-egy szál virág. Legalább ekkor, pedig minden napon megérdemelnék. Az utolsó vasárnap pedig a gyermekeké, a jövőké, akikért vagyunk mi is, pedagógusok. A május ilyen is! De más is! Orgonával keretezett iskolakapuk is a május tartozékai. Középiskolások szerenádjá a ballagás előtti napokban, a virágcsokrok cipelhetetlen tömege azon a szombaton, na és az izzasztó írásbeli érettségik, mind-mind a május része!

Ám vannak új mozzanatai is a 2001. év májusának. Hozott a tavaszi nyár nem kis középiskolai felvételi „zűrt”. A nyilatkozók egymásra és az informatika buktatóira tolják a felelősséget, miközben gyermekek (és szülők) tízezrei aggódnak, hogy melyik iskolában köszönt rájuk az idén ismét előrehozott tanévkezdés.

A május, egy évvel a választások előtt, a politikai pártok életében is nagyüzem. Az egyiknél két elnököt, a másiknál két miniszterelnök-jelöltet hozott az első májusi hétvége. És hozott a legnagyobb kormánypártnak egy új elnököt, vagy elvitt az oktatás éléről egy pedagógus minisztert!? A miniszteri mérleg és a pártelnöki jövőkép néhány gondolata lapunkban olvasható. Az értékelés pozitív, bár katedrán álló kollégáink közül sokan bizonyára másként látják. Igaz, sok minden elkezdődött a közoktatásban: bérfelzárkózás, finanszírozásbővítés, tehetséggondozás stb. De az is igaz, hogy az ütem lassú, a mérték, különösen a bérnövekedés mértéke, igen alacsony. Kevés volt a lehetősége?

Pokorni Zoltán az 1998-as választások előtt pártja oktatáspolitikusaként azt nyilatkozta, hogy azért hagyott fel a szakszervezettel és vállalt pártpolitikai szerepet, mert úgy érzi, hogy ezzel többet tehet az oktatásért. Pártja választási győzelme és a miniszteri bársonyszék – úgy tűnik – igazolta a korábbi döntését. Most sokan az újabb döntés indokait firtatják. Miniszterként is korlátozottak voltak a lehetőségek? Pártelnökként még több tehető? A választ nem 2001 májusa fogja meghozni.

Egy azonban bizonyos: az állam polgárai érdekeinek ellenére, azok hatékony érvényesítése nélkül nem lehet korszerűen oktatni-nevelni, országot építeni, hazát teremteni és a népek nagy közösségében otthonra lelteni.

Varga László

A TARTALOMBÓL:

- A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI
- MILYEN LEGYEN A PEDAGÓGUS-ÉLETPÁLYAPRORAM?
- POLÉMIA A KÖZÉPISKOLAI FELVÉTELIKRŐL
- INTERJÚ A TÁVOZÓ OKTATÁSI MINISZTERREL
- DEMONSTRÁCIÓINK AZ ELMÚLT ÉVTIZEDBEN
- KONFERENCIA AZ EGYHÁZI OKTATÁSRÓL
- JOGI TÁJÉKOZTATÓ AZ EGYHÁZI INTÉZMÉNYEK FENNTARTÓINAK ÉS DOLGOZÓINAK
- MISKOLCI JÓ PÉLDÁK
- AZ MKB PEDAGÓGUSSZÁMLA ÚJABB ELŐNYEI

IN MEMORIAM

Márnai Miklós

Életének 87. évében április 20-án elhunyt *Márnai Miklós*, a hédervári általános iskola nyugalmazott igazgatója.

Sokoldalú, tevékeny közéleti ember volt, s így életútjának valamennyi fontos állomását még csak felsorolni sincs mód e helyen, még kevésbé van lehetőség azok illő méltatására. A legtöbb, amire vállalkozhatunk, hogy megpróbáljuk felidézni szakszervezeti tevékenységének néhány kiemelkedő szakaszát, amelyekkel maradan dóan beírta nevét a Pedagógusok Szakszervezete történetébe.

Márnai Miklós életútja korán összekapcsolódott a szakszervezeti mozgalommal. Alig 20 évesen, fiatal tanítóként a gazdasági válsággal járó állástalanság közepette Franciaországba távozott, s mint alkalmazott 1933-ban belépett az ottani szakszervezetbe, és aktív részese lett a '30-as évek közepén egymást érő sztrájkoknak, tüntetéseknek. A második világháború kitörését követően visszatért Magyarországra, de hamarosan behívták katonának, s tartalékos tisztként jórészt a szovjet fronton küzdött, szenvedte végig a háborút.

A háború után 1946-ban került Hédervárra, ahol az egykori pusztai cselédek gyermekeinek és a Felvidékről menekült, áttelepült magyar gyermekeknek szervezett általános iskolai népi kollégiumot. Eközben a szegedi egyetemen folytatta és fejezte be a Sorbonne-on megkezdett egyetemi tanulmányait, és mint francia-orosz-német szakos tanár lett 1948-tól 28 éven át, egészen nyugdíjazásáig a hédervári iskola igazgatója.

A Pedagógusok Szakszervezetében, a korábbi szakszervezeti tapasztalatait is kamatoztatva, 1946-tól tevékenykedett fáradhatatlan lendülettel. Néhány éven át járási titkárként, majd a Győr-Sopron Megyei Bizottság tagjaként, később a számvizsgáló bizottság elnökeként dolgozott több mint 30 éven át, 1990-ig. A meggyékben végzett szakszervezeti munkája mellett hosszú éveken át

volt tagja szakszervezetünk központi, majd országos vezetőségének, és mintegy 2 évtizeden át látta el a Pedagógus Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége, a FISE számvizsgáló bizottságának elnöki feladatait is. Ő kezdeményezte szakszervezetünkben a nemzetiségi tagozat létrehozását, és azt néhány éven keresztül vezette is.

Márnai Miklós ízig-vérig elkötelezettje volt az érdekvédő szakszervezeti munkának. A szakszervezet által képviselt rétegek érdekeinek kemény, határozott védelmében látta a szakszervezeti munka értelmét.

Szókimondó véleményét esetenként túlzásnak tűnő élességgel megfogalmazó, széleskörű tájékozottsággal és műveltséggel rendelkező ember volt. Sajnos ennél fogva szinte törvényszerűen vívta ki egyes „hatalmasságok” ellenszenvét. Az évekig ellene folytatott hajsza megtörni ugyan nem tudta, de egészségi állapotát komolyan megviseelte.

Kérkedés nélkül, de öntudatosan vállalta családjá múltját, bácskai sváb származását, ahogy erről itthon és külföldön nyomatásban is megjelent német nyelvű, sváb dialektusban írt életrajzi jellegű írásai tanúskodnak. Az ősök tisztelete, a szülői ház és a bácskai táj szeretete vezette akkor is, amikor úgy hagyatkozott, hogy a bácsalmási temetőben helyezték örök nyugalomra. Végakaratát teljesítve, itt kísérték utolsó útjára április 27-én a családtagok, rokonai, barátai, szakszervezeti munkatársai, volt szomszédai és tanítványai.

Eltávozott közülünk, de az embertársai, kollégái iránti áldozatkészségének példamutató emléke kitörölhetetlenül marad mindazokban, akik tisztelték és szerették.

Gergely Sándor,

Győr-Moson-Sopron megyei bizottságunk egykori titkára

IN MEMORIAM

Pethő Gézáné

Elhunyt *Pethő Gézáné* nyugalmazott szakszervezeti ügyintéző. Április 11-én töltötte volna be 77. életévét.

Hosszú éveken volt kedves munkahelye budapesti bizottságunk központja a VIII. kerületi Kenyérmező utcában. Hibátlan gondossággal kezelte a pénztárt, és gondnokként mindent megtett azért, hogy a fővárosi pedagógusok szakszervezeti „otthona” rendezett, barátságos legyen. Aki csak ráemlékezett, csöndes, vonzó emberségét idézte föl.

Április 13-án, nagypénteken helyezték örök nyugalomra a cinkotai temetőben. A gyászolók közt ott voltak hön szeretett családtagjaival együtt egykori munkatársai, szakszervezetünk régi és mai vezetőségének képviselői. Eltávozott közülünk, mégis itt maradt velünk.

IN MEMORIAM

Dobó Györgyi

Szakszervezetünk nyugalmazott központi munkatársa, *Dobó Györgyi* március 31-én, 69 éves korában eltávozott az élők sorából.

Közgazdasági technikai érettségivel, kitűnő tornászi sikereivel bizakodóan kezdett dolgozni központunk pénzügyi és gazdasági osztályán, különféle munkakörökben. Mindig derűvel, panaszkodás nélkül és lelkesen. Munkája mellett beteg szüleit is odaadóan ápolta. Korai és egyre súlyosbodó betegsége miatt 1983-ban nyugdíjba ment, de amíg tehetette, visszajárt dolgozni pénzügyi szakértőként.

Lapzártánk idején búcsúztatjuk a Rákoskeresztúri temető szőróparcellájában. Rágondolva fogadjuk meg – végrendeleteként – a gyászjelentés idézetét: „Ha rólam szoltok, mosolyogjatok, / emlékem így áldás lesz rajtatok.” Mosolygunk, Gyurika, veled együtt!

HIRDETÉS

A KESZTHELYI NÉPVISELETES BABAMÚZEUM várja a kiránduló iskolásokat. Európa legnagyobb babamúzeumában félézer magyar népviselet látható a régi Magyarország területéről. Az ország legnagyobb panoptikumában negyven magyar király, fejedelem, hadvezér, író és költő megtevesztésig hű viaszfigurája látható. Tel.: (83) 318-855; mobil: (30) 2272-272. (x)

A Rolling-Ton Bt. vállalja iskolai célra fejlesztett hangosító berendezés szállítását, telepítését, programozható dallamszengető órával, riasztó funkcióval, iskolarádió lehetőséggel. Vállaljuk régi hang- és videóberendezések, nyelvi laboratóriumok, nagyothallók oktató berendezésének javítását, karbantartását, valamint kül- és beltéri rendezvények eseti hangosítását. Tel/fax: 344-6694, 06/20/9218-041.

Táborozás, üdülés a baranyai hegyháton, KÖLYÖK-FÉSZEK Diákszálló Alsómocsoládon. Érdeklődni a 06 (72) 451-708-as telefonszámon.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Felelős szerkesztő: **Árok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Béczi Erika**

Szerkesztőség:

1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464

Levél cím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10.

Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedagogusok@psz.datanet.hu

Felelős kiadó: **Borbáth Gábor** főtítkárr

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete

Évi előfizetési díj: 3.000,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

Az Országos Vezetőség 2001. április 23-i ülésén ismét napirenden szerepelt a *PSZ 2001. évi központi költségvetése*. Folytatódott a februári OV-ülésen megkezdett vita. Ezúttal azonban le is zárult. Több módosító indítvány támogatását, illetve elvetését követően a testület 140 igen, 6 nem szavazattal és 44 tartózkodással elfogadta a költségvetést, amely továbbra is a PSZ-tagdíjbevételek 20%-ával gazdálkodik, 5% pedig az ágazati vagyonmegosztás terhének kiegyenlítésére szolgál. A tagdíjforintok 75%-át a PSZ területi, illetve helyi szervezetei használják fel, az adott szintű testület által jóváhagyott költségvetés alapján.

A kormány és a SZEF megállapodása végrehajtásával összefüggő feladatok előkészítésével az OV Borbáth Gábor előterjesztésében foglalkozott. A főtítkárra legfontosabb feladatként a bértárgyalásokra való felkészülést jelölte meg. Mind a 2000. évi, mind a 2001. évi magasabb infláció miatti korrekciót szükséges az alapilletményrendszerbe építeni. A minimálbér megemlése következtében keletkezett feszültségeket is orvosolni kell. Ennek legvalószínűbb megoldása az egyes foglalkozási körök bérszorzóinak felemelése. Lehetséges, hogy törvénymódosítás helyett kormányrendelettel kell manőverezni. A tárgyalások vagy a KIÉT ülésén, vagy a kormány-SZEF közös bizottságokban folynak. A PSZ képviselői mindkét esetben közvetlenül vesznek részt a megbeszéléseken.

Folyik a közalkalmazotti szféra érdekegyeztetési rendszerének átalakítására, széles körű kialakítására vonatkozó javaslatok előkészítése. A közalkalmazottak teljes körét átfogó új fórum létrehozásának és működésének megkezdését a megállapodásban 2001. I. félév végében szabták meg. Ezzel összefüggésben már parlamenti módosító indítvány is megfogalmazódott, amelyről azonban a kormány még nem döntött. Az előkészítő munka tovább folyik, és párhuzamosan zajlik az új fórum működési szabályzatának kidolgozása is.

A közalkalmazotti illetményrendszer korszerűsítésének, illetve a pedagógus-bérrendszer kialakításával kapcsolatban munkaanyagot Varga László érdekvédelmi titkár terjesztette a testület elé. Az országos vezetés első olvasatban megtárgyalta a javaslatot, és a teljes ágazatra vonatkozó önálló közoktatási bérrendszer kialakítását támogatta. Az előterjesztés egyébként háromféle megoldást javasol a jelenlegi helyzetből való kivezető útként. Ugyanakkor hangsúlyozza, hogy alapvetően nem az illetményrendszerek, hanem azok induló értéke, illetve az illetményrendszer egészének működtetésére szánt forrás határozza meg a tényleges jövedelempozíciókat. A felhozott három alternatíva a következő volt:

- A jelenleg érvényes közalkalmazotti illetményrendszeren belül az ágazati, foglalkozási körökhöz kapcsolt szakmai szorzók emelésével javítani a keresetpozíciókon. A nem pedagógus-

munkakörökben 1,05-ről 1,15-ra, illetve 1,30-ra (felsőfokú végzettségűeknél), a pedagógusoknál pedig 1,43-ról 1,60-ra.

- Egységes közalkalmazotti törvényben rögzített, de a minimálbérrel vezérelt illetménytáblán alapuló rendszer. A jelenlegi bértábla esetén az első sor összegei az A1=minimálbér és egy 1,25-2,25 közötti szorzórendszerrel képződnek.

- Önálló közoktatási bérrendszer felvázolt modellje is több egységre tagolódik: a teljes ágazati bérrendszerre, a szakfeladati illetményrendszerre, a pedagógusilletmény-rendszerre, az egységes oktatási illetményrendszerre, valamint a köztisztviselői illetményrendszer alkalmazására.

Az elképzelések további átgondolása, kidolgozása folytatódik. A végleges álláspontot a különböző „megmérettetések”, szakmai vélemények alapján alakítja ki a PSZ Országos Vezetősége.

Végezetül az OV *döntés-előkészítő konzultációt folytatott a regionális feladatokról*. A javaslatot előkészítő munkabizottság [Boldizs Kálmánné (Fejér megye), Fülöpné Szűcs Mária (Tolna megye), dr. Pap Jánosné (Szeged), dr. Horváth Péter (PSZ Országos Iroda)] szerint sürgősen szükséges felállítani a régiós szintű szervezeteinket. Így a PSZ Közép-magyarországi (Budapest, Pest megye), Közép-dunántúli (Fejér, Komárom-Esztergom, Veszprém megye) Észak-alföldi (Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok megye), Dél-alföldi (Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megye) Regionális Szervezetét. Az ezzel kapcsolatos konkrét döntések május-június folyamán születnek meg.

A PSZ Titkárságának tárgyalásai parlamenti pártok képviselőivel. Az MSZP oktatási csoportjának tagjai (dr. Bazsa György, Csige József, Csizsár Gábor, Hiller István, Kiss Péter, Szabados Tamás és Tóth András) 2001. április 9-én a szakszervezet székházában találkoztak a PSZ Titkárságával. Többek között áttekintették a közoktatás finanszírozásával, az intézményfenntartással, bérrendszerrel, bérfelzárkóztatással, az érdekegyeztetési rendszerrel kapcsolatos kérdéseket. Az MSZP képviselői tájékoztatást adtak a készülő választási program oktatásra vonatkozó elképzeléseiről. A PSZ vezetői a pedagógus-életpályaprogram megvalósítását és a szakszervezet bérrendszerre vonatkozó elképzeléseit ajánlották a párt programalkotóinak figyelmébe. Végül további konzultációkban állapodtak meg. A Fidesz oktatási csoportjának tagjaival (Révész Máriusz, Sági József, dr. Sáringer Gyula) 2001. április 18-án az Országházban tárgyaltak a PSZ vezetői. A megbeszélésen a törvényalkotás aktuális kérdései mellett ezúttal is az oktatásfinanszírozás, bérfelzárkóztatás, az inflációs problémákör és a keresetkorrekció lehetséges megoldásai, valamint a pedagógus-életpályaprogram kérdései szerepeltek témaként. Megállapodtak abban, hogy a következő találkozáson a PSZ bérrendszerre vonatkozó elképzeléseit tekintik át.

PEDAGÓGUS-ÉLETPÁLYAPROGRAM

Szakmai konferencia a PSZ szervezésében 2001. június 7-én

A Pedagógusok Szakszervezete a múlt év júniusában alakította ki javaslatát a pedagógus-életpályaprogramról, amelynek célja, hogy a felnövekvő nemzedék nevelését-oktatását vállalók szakmája visszanyerje régen volt társadalmi megbecsülését. Béreik, munkafeltételeik, életkörülményeik belátható időn belül olyanokká váljanak, hogy a pedagógushivatást választóknak e pályán legyen lehetőségük szakmai és anyagi karrierjük kibontakoztatására.

A javaslatokat eljuttattuk a kormányhoz és parlamenti pártokhoz, a gazdasági szféra szereplőihöz, s egyes részterületeire vonatkozóan több konkrét kezdeményezést tettünk, tárgyalásokat folytattunk. Legutóbb a két legnagyobb parlamenti párt (Fidesz, MSZP) képviselőivel tekintettük át e területet, azzal a céllal, hogy az életpályaprogram egyes elemei beépülhessenek a pártok készülő programjába. Kezdeményezéseink kedvező fogadtatását tapasztalva, úgy véljük, hogy a kétoldalú tárgyalássorozat után itt az ideje az érintett társadalmi szervezetek, kormányképviselők, szakemberek bevonásával konferencián megvitatni a pedagógus-életpályaprogram kérdésköreit. Kezdeményezéseinktől azt várjuk, hogy a program nemcsak egyre szélesebb körben válik ismertté és elfogadottá, hanem belátható időn belül, lépésről lépésre meg is valósul.

Pedagógusok Szakszervezete
Titkársága

POLÉMIA A KÖZÉPISKOLAI FELVÉTELIKRŐL

A középiskolák vezetői május 2-án kapták kézhez az Országos Köznevelési és Vizsgaközpont megfellebbezhetetlen határozatát a középiskolai felvételi jegyzék visszavonására. Az iskoláktól gyors korrekciót kér az OKÉV, s május 14-re, az új határidőre ígéri a kiértékelte iskolai adatlapokat. A tanulók ismételt értesítését pedig az iskoláknak május 18-ig kell elvégezni.

A határozat indoklása alapvetően a középiskolákra hárítja a felelősséget, az OKÉV saját hibájáról nem szól. A dokumentumhoz a javítási útmutató mellett csatolták a 2000/2001. tanév rendjéről szóló OM-rendelet módosításának tervezetét, s nem közöltek annak kihirdetésére, hatálybalépésére vonatkozó információt. Így a PSZ Intézményvezetői Tagozatának gyors reagálása – amely a másnapi híradásokban már megjelent – nem volt indokoltan (lásd alább). Az OM erre reagáló közleménye ezt jórészt el is ismeri, csupán a miniszeri rendelet módosításának közzétételével kapcsolatban polemizál. Ám nyilvánvaló, hogy május 2-án a megjelölt Magyar Közlöny még nem volt elérhető az iskolák számára, s az OKÉV-csomag is csak rendelettervezetet tartalmazott. Az Oktatási Közlönyben pedig, amely az iskolák többségének jár, máig nem jelent meg a rendelet.

Közlemény

A Pedagógusok Szakszervezete felháborodását fejezi ki a középiskolai felvételi eljárás befejező szakaszában kialakult botrányos helyzet miatt. Az Országos Köznevelési és Vizsgaközpont (OKÉV) ugyanis az érintett iskoláknak megküldött jegyzéket a sorozatos hibák miatt visszavonta, az ez alapján kiállított iskolai értesítéseket érvénytelenítette, és új határidőt állapított meg. A felelősséget egyoldalúan a középiskolákra hárítja, holott alapvetően az informatikai rendszer zavara, a felvételi eljárás szabályozási hibái miatt került minderre sor. Az érintett tanulók, szülők joggal elégedetlenek, rosszallásukkal pedig nap nap után jórészt a középiskolákat bombázzák. Az érintett intézményekre így nemcsak a pótlólagos többletmunka terhe hárul, hanem a szülők haragja, erkölcsi elmarasztalása is. Miközben az érettségi előkészítése, a tanév

végi teendők sokasága, a pedagógiai programok felülvizsgálata amúgy is teljes erőfeszítést igényel.

A visszavonás és az új határidő jogalapját a 2000/2001. tanév rendjéről szóló 9/2000. (V. 31.) OM rendelet utólagos, még közzé nem tett módosításával teremti meg, amely a jogbiztonság kérdését is felveti.

A Pedagógusok Szakszervezete ezért követeli a felelősség korrekt megállapítását, valamint a felvételi eljárás rendjének szükséges felülvizsgálatát, illetve a megbízható nyilvántartási, informatikai rendszer mielőbbi kidolgozását.

Budapest, 2001. május 2.

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE
Intézményvezetői Tagozata

Az Oktatási Minisztérium közleménye a középiskolai felvétellekkel kapcsolatban

Az Oktatási Minisztérium fontosnak tartja, hogy az Országos Köznevelési és Vizsgaközpont, valamint a középiskolák vezetői együttműködjenek az adatszolgáltatás során keletkezett hibák kijavításában. Az OM tisztában van azzal, hogy a középiskolák többsége gondosan és kellő körültekintéssel töltötte ki az iskolai adatlapokat, ám sajnálatos módon őket is érintik azok a hibák, amelyeket máshol követtek el. Már egy adat elrontása is több iskolát és több tucat tanulót érint. Az iskolákba a mai napon megérkezett adatlapok alapján minden intézményvezető láthatja, hogy az általa vezetett intézményben történt-e hiba az adatok közlésekor, s módja van a korrekcióra.

Az OKÉV, megítélésünk szerint, jó döntést hozott akkor, amikor a továbbtanuló gyerekek érdekeit szem előtt tartva a felvételi időszak meghosszabbítását kezdeményezte. Kétségtelen ugyanakkor, hogy ez többletfeladatot jelent a középiskolákban, melynek költségeit az OKÉV megtéríti.

Az OM köszöni az iskolák együttműködését és kéri azon intézményeket, amelyeknél korábban adatszolgáltatási hiba történt, hogy a megadott határidőig javítsák ki azokat és küldjék vissza az OKÉV-ba.

A tanév rendjéről szóló rendelet egyébként IV. 28-i dátummal már megjelent Magyar Közlöny 2001/49. számában (2001. 13. sz. OM-rendelet), így az ezzel kapcsolatos felvetés nélkülözi a megalapozottságot.

A jelenlegi helyzetben a legfontosabb feladat, hogy az adatok korrekciójára minél hamarabb sor kerüljön, ezt kívánja a tanulók érdeke.

A felvételi időszak lezárása után kell módot találni arra, hogy az intézményvezetőkkel közösen áttekintésre kerüljön a felvételi rendszer annak érdekében, hogy az idejéhez hasonló hibák ne ismétlődhessenek meg, függetlenül attól, hogy azok az intézményekben vagy az OKÉV-nél keletkeztek.

Budapest, 2001. május 2.

Környei László helyettes államtitkár

TAGOZATRÓL TAGOZATRA

A Gyógypedagógiai Tagozat április 25-én tartotta küldöttértekezletét. A PSZ érdekvédelmi tevékenységéről *Borbáth Gábor* főtitkár beszélt. Őt követően a jelenlévők ismertették azokat a gondokat és problémákat, amelyek saját településükön a legjobban foglalkoztatják a gyógypedagógiai dolgozókat. Összegzésként érdekvédelmi javaslatokat állítottak össze a PSZ titkársága számára. (Lásd a 13. oldalon.) Végül *Gonda Józsefné* ismertette az idei év üdültetésével kapcsolatos tudnivalókat. (Részletes beszámoló későbbi időpontban.)

Az Óvodai Tagozat intézőbizottságának kihelyezett ülésére április 27-28-án került sor Szolnokon. Első napon a város óvodai képviselőinek és a megye érdeklődő tagságának részvételével tanácskoztak; ekkor *Borbáth Gábor* szólt az aktuális szakszervezeti feladatokról, *Makár Barnabásné* tagozati elnök pedig ismertette a tagozat

tevékenységét, majd tartalmas eszmecsere következett. 28-án az intézőbizottságot *Tombor Józsefné* íb-tag látta vendégül óvodájában, ahol nagy felkészültséggel ismertették az intézményben folyó tevékenységüket ő és munkatársai. A tapasztalatokról a legközelebbi tagozati ülésen számol be az intézőbizottság.

A Nyugdíjasválasztmány intézőbizottsága május 9-én ellátogott a budapesti Nyugdíjas Pedagógusok Otthonába. A vendégek találkoztak a lakókkal, megtekintették az intézményt, megismerték működését és az oda bekerülés módját. A tapasztalatokról részletesen tájékoztatjuk majd az országos választmányt.

A Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Tagozat június 5-re valamennyi érdekelt intézmény képviselőit meghívta tanácskozására. Az ülésen *dr. Szemkeő Judit* politikai államtitkár tart bevezető előadást.

A MINISZTER FÖLJEBB LÉP

Interjú Pokorni Zoltán oktatási miniszterrel

A pedagógusok többsége meglepetéssel fogadta a februárban felröppenő hírt, mely szerint Pokorni Zoltán a Fidesz Magyar Polgári Párt elnöke lesz és megválik miniszteri tisztségétől. Azóta lezajlott a Fidesz kongresszusa, és május 6-án Pokorni Zoltánt a párt elnökévé választották. Korábbi nyilatkozatai alapján tudjuk, hogy a minisztercserére az oktatási tárca élén a tanév-váltással együtt következik be. Így a miniszteri szék, mint az elmúlt évtizedben mindig, kormányzati ciklus közben is gazdát cserél! (Külön tanulmányt érdemelne, hogy melyik csere miért következett be.)

A pedagógusok, szakszervezeti tisztségviselők és a kívülállók is egyaránt azt tapasztalhatták – akár vitatkoztak, akár egyetértettek –, hogy Pokorni Zoltán alaposan, belülről ismeri a magyar közoktatást, s annak gondjait nem elfedni, hanem orvosolni akarja. Éppen ezért sokan úgy vélekednek, hogy a miniszteri és a pártelnöki tisztség cseréje ismét a politikai érdekek felülkerekedését jelzi a szakmai szempontok fölött. Lapunk szerkesztőségének kérdéseit abban a reményben tesszük fel az oktatási miniszternek, hogy majdan programalkotó pártelnökként is megőrizi pedagógusmentalitását, pozitív elfoglaltságát az oktatás iránt, s nem utolsósorban párbeszédre való készséget.

- Tudjuk, hogy a leltárkészítés nehéz feladat. Mégis, röviden értékelje hároméves miniszteri tevékenységét. Az eredményeket és kudarccokat, a segítő és hátráltató tényezőket egyaránt.

- A politikushivatás nagyon sok tekintetben hasonlít a tanári hivatásra, jelentős részben hasonló vagy azonos képességeket igényel. Mindkét pályán szükség van a nyíltságra, a kommunikációs készségekre, az empátiára. S mindkét pálya esetében nagy kísértés, hogy félreértelmezzük saját szerepünket. A tanár gyakran csak átad valamiféle tudást a diáknak, s nem tesz képessé ezek alkalmazására, a politikus pedig gyakran csak dönt, és nem vizsgálja a döntéshez kapcsolódó egyéb feltételeket.

Az igazán jó tanár nem egyszerűen csak átadja ismereteit diákjainak, hanem képessé teszi őket arra is, hogy saját maguk valósítsák meg céljaikat, álmaikat. A politikus feladata is hasonló. Önmagában egyetlen politikus sem tudja megváltoztatni a dolgok menetét, hozzon bármilyen jó törvényeket, valljon bármilyen szép eszméket. Az eszmék hitelét ugyanis az egyes emberek odaadása teremti meg, a szabályok akkor válnak elfogadottá, ha azok belső meggyőződésre épülnek. A politikusok, a vezetők dolga, hogy olyan feltételeket alakítsanak ki, amelyek között az ezerfelé futó egyéni akarat egy mederbe fogható össze. Az így létrejövő közös erőnek alapja, gyökere azonban mégis az egyes ember személyes vágya, reménye egy jobb életben, hite a boldogulásban. A politika - és bizonyos tekintetben a politikus maga is – eszköz ahhoz, hogy a társadalom egyes különálló tagjai képesek legyenek egyéni céljaikat megtalálni, elhelyezni a közös célok között, s így egymásra is tekintettel munkálkodni azok megvalósításán. Ehhez odafigyelésre van szükség és párbeszédre.

Úgy gondolom, hogy az oktatás területén sikerült az elmúlt három évben egy nagy lépést tenni ebbe az irányba. Ennek első és talán legfontosabb eleme volt, hogy sikerült az oktatást a napi politikai csatározásokból kivonni, és szakmai vitákat folytatni szakmai kérdésekről. Ma az oktatás területén szerencsére egyre kevesebben vannak olyanok, akik egy-egy esetleges hiba kapcsán, de sokszor csak találomra, saját politikai nép-

szerüségi indexüket akarnák néhány százalékponttal feljebb tornászni. Ez mindenféleképpen siker, s nem is csak önmagában: hiszen ez az alapja a nyugodt szakmai építkezésnek, a további sikereknek.

A polgári kormány politikájában meghatározónak tekinti a tudás és a képzettség szintjének növelését. Tudjuk, hogy a rendszerváltást követő gazdasági válságból történő gyors kilábalásban kulcsszerepet játszott a magyar társadalom képzettsége, oktatásunk színvonala. S tudjuk azt is, hogy jövőben is akkor lehetünk sikeresek, ha versenyképes, magasan képzett, korszerű ismeretekkel fölvértett, és a további tanulásra is képes munkaerővel rendelkezünk. Ezért úgy tekintünk az iskolára, mint a társadalmi mobilitás legfontosabb közintézményére.

A kormány oktatáspolitikájában két elv következtetés érvényesítése a meghatározó, nevezetesen az esélyegyenlőség és minőség elve. Másként fogalmazva: olyan oktatást szeretnénk, amely mindenki számára egyformán elérhető minőségi képzést biztosít. Ennek jegyében módosítottuk a közoktatási és a felsőoktatási törvényt, ezért került sor több, a szakképzést érintő jogszabály módosítására, s ezt szolgálja a parlament elé hamarosan benyújtandó felnőttképzési törvény is.

A Nemzeti alaptanterv felülvizsgálata és a kerettantervek bevezetése egy évtizedes szakmapolitikai vita megnyugtató lezárását jelentette. A kerettanterv egyfelől leírja azt a tudást, amelyet az állam minden gyerek számára garantál, másfelől lehetőséget ad a helyi elvárásoknak, igényeknek való megfelelésre is. E dokumentum további fontos feladata, hogy az ismeret-központúság, sokszor szinte kizárólag a lexikális tudás átadására való koncentráció helyett a képességek és készségek elsajátításának fontosságát és elsődlegességét hangsúlyozza. Ez azért fontos, mert az ismeretszerzés és az ismeretek rendszerezésének képessége az alapja a sokat emlegetett élethosszig tartó tanulásnak. Az élethosszig tartó tanulás ugyanis nem a felnőttkorban, hanem már az óvodában és az általános iskolában kezdődik. Itt dől el, hogy valaki képes lesz-e később megfelelni annak a ma már általános elvárásnak, hogy élete során többször is meg tudja újítani tudását.

A második fontos elem: a finanszírozás területén bevezetett változások. A közoktatási törvény módosításával megerősödtek a közoktatás finanszírozási garanciái. Jelentősen növekedett az állami szerepvállalás mértéke: 2001-ben a központi költségvetés által biztosított normatív támogatás aránya már eléri a 75-76%-ot, szemben az 1998. évi 62-63%-kal. Ez lehetővé teszi, hogy az óvodák, iskolák közel azonos feltételek mellett működhessenek. Ugyanakkor vannak intézmények, illetve településtípusok, amelyeket az esélyegyenlőség érdekében kiemelten szükséges támogatni. E körbe tartoznak az 1100 fő alatti kistérségek óvodái, iskolái mellett a kollégiumok és a fogyatékosokat nevelő intézmények. Ezek esetében a központi támogatás mértéke 100 % körül alakul.

A közoktatási törvény módosításával megteremtődött a teljesítményeket a szülők és a helyi társadalom számára is láthatóvá tevő, nyitott közoktatási rendszer kialakulásának lehetősége is. Elkezdődött a közoktatás egységes elveken alapuló minőségfejlesztési programja, a Comenius 2000 program, és megkezdődött a közoktatás átfogó értékelési és mérési rendszerének kiépítése. A Comenius-programba ma már több mint 450 intézmény kapcsolódott be, s a most zajló újabb pályázati forduló eredményeként szeptembertől további 1000 intézmény kapcsolódhat a programhoz. Az eddigi tapasztalatok biztatóak, több mint 100 óvoda, iskola fejezte már be a program első szakaszát, s alakította ki a partnerek központú működés feltételeit. A mérési, értékelési rendszer kiépítése pedig – részben ehhez a programhoz kapcsolódva – megteremti azt a szakmai kultúrát az intézményekben, amely a napi mérési, értékelési tevékenységet segíti. Azt szeretnénk, hogy ez a tudás ne néhány szociológus kezében monopolizálódjon, hanem mindenütt álljon rendelkezésre, s így ne csupán az oktatáskutatók és a legfelsőbb szintű döntéshozók számára szolgáltatasson információt, hanem az intézményekben dolgozó pedagógusoknak és a fenntartóknak is.

Sikernek tartom, hogy több, a hátrányos helyzetű fiatalok felzárkóztatását, tehetség-gondozását támogató programot sikerült elindítanunk. A PHARE támogatásával

felzárkóztató program indult a hátrányos helyzetű fiatalok – különös tekintettel a roma származású fiatalokra – képzésének és munkába állásának támogatására. E célra összesen több mint 5 Mrd Ft-ot szánunk. Arany János nevét viseli az a tehetséggondozó program, amellyel a kormány a kistelepléseken élő tehetséges, de nehéz helyzetben lévő diákok tanulmányait segíti. E program keretében a legjobb középiskolákba nyernek felvételt azok a fiatalok, akiket erre iskolájuk és településük érdemesnek ítél. Már ma is több száz fiatal tanul így, s az idei évtől roma fiatalok tehetséggondozását felvállaló kollégiumokkal is kiegészült a program. Az oktatási intézmények a cigány kisebbségi oktatás megszervezéséhez a fenntartók igénylése alapján kiegészítő normatív támogatást vehetnek igénybe. Túl ezen a közoktatásban, illetve a felsőoktatásban tanuló cigány fiatalok tanulmányait közalapítványok által meghirdetett ösztöndíjpályázatok is segítik. Az ösztöndíjban részesülő roma tanulók száma a tízszeresére, az 1998. évi 805 főről a mostani tanévre 8105 főre emelkedett.

Folytatódott az informatikai fejlesztési program, amelynek eredményeként két év alatt kétszeresére növeltük az internetes kapcsolattal rendelkező intézmények számát. Míg 1998-ban 910 intézmény csatlakozott a hálózathoz, addig ma már 1875 iskola fér hozzá az Internethez, s a tervek szerint 2002-re ez a szám 3200-ra növekszik. Az Írisz tartalomfejlesztési program eredményeként ma ez a honlap havi 4 millió látogatójával a leglátogatottabbak közé tartozik Magyarországon.

És természetesen fontos sikernek érzem, hogy a rendszerváltás óta ez az első négy olyan év, amikor kisebb-nagyobb mértékben, de minden évben sikerült a pedagóguskeresetek reálértékét emelni. Ez akkor is komoly eredmény, ha tudjuk, az elmaradás olyan mértékű, hogy sokan még nem tudják igazán értékelni ezt a felzárkóztatást. Mégis, egy olyan folyamat indult el, amely már középtávon is érzékelhető eredménnyel jár.

- *A felsőoktatás eredményei közül melyeket tartja a legfontosabbaknak?*

- Sokszor halljuk, hogy a jövő Magyarországnak versenyképessége a ma felsőoktatásától függ. Ezért tekinthető komoly sikernek, hogy hosszú, majd egy évtizedes halogatás után megvalósult a felsőoktatási intézményhálózat átalakítása, az integrációról szóló törvényt a parlament gyakorlatilag egyöntetűen fogadta el. Az új intézményi struktúra, a többkarú nagy univerzitások létrejöttével megteremtődtek a magyar felsőoktatás fejlesztésének alapfeltételei. A felsőoktatási infrastruktúra-fejlesztési program keretében mintegy 100 Mrd Ft értékű fejlesztés valósul meg a magyar felsőoktatásban, ennek keretében könyvtárak, informatikai központok, új oktatási épületek, kollégiumok épülnek.

Az intézményhálózat korszerűsítése azért sem volt halogatható, mert az elmúlt évtizedben jelentősen növekedett a felsőoktatás-

ban részt vevő fiatalok aránya; míg az évtized elején egy-egy korosztálynak csupán 8%-a tanulhatott egyetemen vagy főiskolán, addig ma ez az arány már meghaladja a 35%-ot. A kormány célja, hogy 2010-re a fiatalok 50%-a vegyen részt felsőfokú képzésben, s ezzel érjük el a fejlett európai országok átlagát.

Ezt szolgálta az általános tandíj-kötelezettség eltörlése és az az intézkedés is, amely ingyenessé tette a gyermekükkel otthon lévő szülők számára a további diploma megszerzését is, függetlenül a képzési formától. Az intézkedések hatására már 1999-ben jelentősen növekedett a felsőoktatási intézményekbe jelentkező fiatalok száma. Hasonló növekedést tapasztalunk az idei évben, amely folyamat a hallgatói hitelrendszer, illetve szociális ösztöndíjrendszer bevezetésével magyarázható. E lehetőségek igénybevételével azok a fiatalok is bejuthatnak a felsőoktatási intézményekbe, akik saját vagy családjuk anyagi helyzete miatt ezek hiányában nem is gondolhatnának a felsőfokú végzettség megszerzésére. A hallgatói hitel létrejötté azt is jelzi: a gazdaság és a társadalom hitelképes értéként ismeri el a tudást, és a tanulást az értelmes és rentábilis befektetések közé sorolja. A hallgatói hitel rendszerének megalapozottságát jól jelzi, hogy a Gallup Intézet kutatása szerint a hitelt ezekkel a feltételekkel a megkérdezett diákok közel kétharmada venné fel, miközben a jelenlegi hitelfelvételi lehetőségek mellett csupán 6%-uk venne fel hitelt.

- *A hazai érdekegyeztetés ellentmondásai, a szociális párbeszéd „félrehallásai”, mindez az elmúlt évtizednek és jelenünknek is vissza-visszatérő problémája. Sokak véleménye szerint, amelyet a PSZ vezetői is osztanak, az utóbbi években az oktatási ágazat pozitív értelemben kivételnek számít. Hogyan látja Ön e terület működését, jelentőségét?*

- Ezekben a sikerekben a pedagógusok szakmai és szakszervezeteinek munkája is benne van. Amikor arról beszéltem, hogy az önmagáért való politizálást és konfrontációt szakmai vita váltotta fel, a pedagógus-szakszervezetekre is gondoltam. Ahogy látom, igen komoly szakmai és érdekvédelmi munka folyt a Pedagógusok Szakszervezetében is az elmúlt három évben. És ami még fontosabb, a szakmai és érdekvédelmi kérdések összhangba hozása terén is sikerült előrelépni. A PDSZ megalakulásakor s az ott eltöltött évek során mindig hangsúlyoztuk, hogy az érdekvédelmi feladatok ellátása mellett foglalkozni kell a szakmai kérdésekkel is, hiszen e nélkül gyakran az érdekvédelem is kudarcra van utalva.

A másik fontos elem, amit hangsúlyozni szoktam, hogy a konfliktusokat könnyebb megelőzni, mint megoldani. Ezért törekszem miniszterként is arra, hogy meghalljam a problémákat megszólaltató hangokat, azokat a javaslatokat, amelyek a napi munka alapján fogalmazódnak meg. Ezt könnyíti, hogy igen sokat vagyok óvónok, tanítók, tanárok kö-

zött, s közvetlenül információkat, észrevételeket kapok tőlük.

Azt gondolom, hogy az az együttműködés, partneri viszony, amely kialakult az oktatásban a szakszervezetek és a minisztérium között, valóban példaértékű. Amiért ilyen lehet, az sokban köszönhető annak, hogy a közös tenni akarás jellemzi, amelyet nem árnyékolnak be egyéni ambíciók és presztízscsaták. Sokat vitatkozunk, de nem egymás ellen, hanem az oktatás, a pedagógusok, a diákok helyzetének jobbítása érdekében. Ezért a személyes kapcsolatok nem sérültek, így mindig le tudunk ülni egymással, és meg tudtuk beszélni a megoldásra váró feladatokat. Ezért a konstruktivitásért, megfontoltságért a magam részéről köszönettel tartozom.

- *A leltár készítésekor érintette a pedagógusbérek alakulását. Szeretnénk néhány igen fontos részletet illetően is meg tudni a véleményét: így a minimálbér és a pedagógus-bérek viszonyára, a bérfelzárkóztatásra vonatkozó elképzelésekre, illetve a pedagógus-életpályára vonatkozóan. Ezek olyan témák, amelyek valamennyiünket foglalkoztatnak, s a neveléstudományok is gyakran vitatkoznak e kérdésekről, és nem utolsósorban a PSZ is több kezdeménnyel él a területen. Miniszter úr hogyan vélekedik róluk?*

- Az oktatás presztízisének növelése nem képzelhető el a jövedelmek rendezése nélkül. A kormányprogram ennek megfelelően azt a célt fogalmazta meg, hogy a egy több lépcsőből álló felzárkóztatás induljon el. Ez értelemszerűen azt jelentette, hogy a keresetek reálértékét kellett évről évre emelni. A felzárkóztatás eredményeként 2002-re mind a közoktatás, mind a felsőoktatás területén sikerül az előző kormányzati ciklusban bekövetkezett reálértékvesztést ellensúlyozni. Míg 1994-1998 között a közoktatás területén 15,7%-ot, a felsőoktatás területén pedig 13,5%-ot veszítettek értékükből a fizetések, addig 1998-2002 között a pedagóguskeresetek reálértéke 34,3%-kal, míg az egyetemi és főiskolai oktatók keresetének értéke 38,6 %-kal emelkedik. Fontos tudni, hogy eközben országos átlagban az átlagkeresetek 13-15%-kal növekednek. Vannak, akik lebecsülik ezt az eredményt, ám a Pedagógusok Szakszervezete, melynek vezetői igen sokat dolgoztak ennek érdekében, bizonyára jól emlékeznek, mennyi vita és munka áll ezen eredmény mögött.

Természetesen mindannyian tudjuk, hogy a felzárkóztatás első lépéseit tettük meg, s nincs itt az ideje annak, hogy elégedetten dőlünk hátra. Ezek a lépések arra voltak elegendőek, hogy a pedagóguskereseteket visszatornázzuk a nemzetgazdasági átlagkereset szintjére. A szakszervezetekkel közösen kialakítottuk az elkövetkező évek programját is, melynek eredményeként 2006-ra elérhető, hogy a pedagógusok átlagkeresete 25%-kal haladja meg a nemzetgazdasági átlagkeresetet.

A minimálbér 40 ezer Ft-ra történő megemlése az oktatás területén is igen sok munkavállaló számára jelentett jelentős bérnövekedést. Ugyanakkor jól látható az is, hogy belső aránytalanságok is létrejöttek a bérrendszeren belül. Természetesen a minimálbér megemlése más, csak közvetetten érzékelhető haszna is van, amely néhány éven belül komoly hatással lesz a gazdaság fejlődésére, s így értelemszerűen kihat majd az oktatás területére is, ez természetesen nem kisebbíti a problémát azok szemében, akik most érzékelik a feszültséget.

Ezért is kezdődött meg egy pedagógus életpályamodell megteremtéséről való gondolkodás az Oktatási Minisztériumban. A felsőoktatás területén már kialakítottunk egy életpályamodellt, amely az idei évtől került bevezetésre. Ennek lényege, hogy a keresetek a pályán való szakmai előrehaladás függvényében alakulnak, azaz a teljesítményt ismeri el többletjövedelemmel a modell. Ezzel egyidejűleg jelentősen, átlagosan 70%-kal növekedtek a fiatal oktatók, tanársegédek bérei, hiszen nagyon fontos, hogy legyen utánpótlása az oktatói karnak. A közoktatásban kiépítendő megoldásnak is a többletjeljesítmény elismerését kell célul kitűznie. Ez természetesen azt is jelenti, hogy a pedagógusok munkájának megítéléséhez objektív mérőeszközök alkalmazása szükséges. Ezt teszi majd könnyebbé a Comenius-program, amely közvetlen és gyors visszacsatolást ad a pedagógusokkal való elégedettség terén éppen úgy, mint – az értékelési és mérési rendszer kiépítése után – a tanulók előrehaladását illetően. Arra törekszünk, hogy a rendszer ne csupán a csúcsteljesítményeket, például az OKTV-én győztes diákok pedagógusainak teljesítményét ismerje el, hanem az képes legyen mérni az ún. pedagógiai hozzáadott értéket is. S természetesen ennek a rendszernek támogatnia kell a pedagógusok szakmai fejlődését, az újabb végzettségek

vagy éppen a nyelvvizsga megszerzését is, s el kell ismerni az olyan kiemelten fontos, többletfeladatok ellátását is, mint például az osztályfőnöki munka.

Ugyanakkor azt is hiszem, hogy a pedagóguspálya presztízsének újbóli megteremtése nem egyszerűen pénzkérdés. Ezért hoztuk létre az Eötvös József-díjat, amely a legmagasabb – és legmagasabb pénzbeli juttatással is járó – magyarországi szakmai kitüntetések egyike, s azon kiemelkedő munkát végző pedagógusoknak, illetve főiskolai, egyetemi oktatóknak adományozható, akik életpályájukkal kifejezték elkötelezettségüket a pedagógusélethivatás mellett. A kollégiumi nevelés területén kimagasló munkát végző pedagógusok részére létrehoztuk a Tessedik Sámuel-díjat, míg a Trefort Ágoston-díjjal a az oktatás szolgálatáért tevékenykedő nem pedagógusokat ismerjük el.

- Sokat emlegetjük, hogy az oktatás stratégiai ágazat. Így a választások előtt pedig még többen hangoztatták majd ezt...

- Az Oktatási Minisztérium hamarosan vitára bocsátja az oktatás hosszú távú, 2016-ig szóló stratégiáját, a Fehér könyvet. Lassan egy éve zajlik az a munka, amelynek eredménye ez a dokumentum. Elkészítésében a minisztérium szakemberein kívül társadalomkutatók, gazdasági szakértők is részt vettek. A Fehér könyv tükrözi azt a szemléletet, amelyet a kormány 1998 óta folyamatosan képvisel, s amelynek lényege, hogy az oktatás a gazdasági fejlődés alapfeltétele, ennek megfelelően az Oktatási Minisztérium tulajdonképpen gazdasági tárca. Ezt a szemléletet jól példázza az is, hogy a Széchenyi-tervben, amely alapvetően gazdaságfejlesztési program, számos, az oktatás, tudomány támogatását célzó alprogram található.

A Fehér könyv egy olyan oktatási stratégiát próbál vázolni, amely elsősorban nem az egyes alágazati érdekekből indul ki, hanem a

gazdasági fejlődés által támasztott követelményekből, az Európai Unióhoz való csatlakozásból következő kihívásokból, valamint az oktatásban részt vevők igényeiből abban az értelemben, hogy milyen tudásra, s ebből következően milyen oktatásra van szükség ahhoz, hogy a iskolapadból kilépő diákok, hallgatók képesek legyen megfelelni a gyorsan változó gazdasági és társadalmi elvárásoknak.

- Azt, hogy távozása után ki lesz az oktatási miniszter, sokan, sokféleképpen találgatják. Úgy gondoljuk, hogy bárki lesz az, nehezen pótolhatja Önt. Régen volt, s talán nem is lesz olyan gazdája ágazatunknak, aki katedráról érkezett, és a miniszteri székéből a gyakorló pedagógus szemével is látja a közoktatást. Mit üzen, mit tanácsol leendő utódjának?

- Az elfogadott szaktörvények szakmai, a kétéves költségvetés pedig finanszírozási szempontból elég jól kijelölik a választásokig hátralévő egy év feladatait és lehetőségeit. A miniszterváltással nem változnak a munkatársak sem. Így joggal bízhat mindenki abban, hogy az az oktatáspolitikai folytatódik 2002-ig, amelyet elkezdtünk. Bízom abban, hogy az elindított fejlesztések közül mind több fejeződik be sikeresen már addig, a kormányzati ciklusokon átvéló fejlesztések pedig – mint például a minőségfejlesztési program, a kerettantervek vagy a pedagógus életpályamodell kialakítása – folytatódnak. Úgy érzem, hogy ehhez mind a finanszírozási, mind a jogszabályi, mind pedig a személyi feltételek adtak.

Ugyanakkor látni kell azt is: hogy mi történik 2002 utána az oktatásban, az nem az Oktatási Minisztériumban, hanem a választásokon dől el. Így az oktatás jövőjéért érzett felelősség is ösztönöz arra: a Fidesz elnökeként tegyek meg mindent azért, hogy folytatható legyen, amit elkezdtünk 1998-ban.

A pedagógusok havi bruttó átlagkeresete 1999-2002

Kereseti elemek	1999. év	2000. év	2001. I-VIII. hó	2001. IX-XII. hó	2001. év* I-XII. átlag	2002. év*
	Ft/fő/hó					
Garantált illetmény	57.235	63.338	68.880	82.650	72.730	89.060
Pótlékok	6.516	6.567	8.400	10.080	8.820	10.750
Ebből: kiemelt munkavégzés	2.063	1.596	3.000	3.600	3.150	3.730
kötelező	4.131	4.605	5.000	6.000	5.250	6.500
adható	322	366	400	480	420	520
Egyéb jogcímek	11.896	13.324	14.490	16.500	15.000	17.800
Ebből: 13. havi illetmény 1/12 évre	4.355	4.730	5.150	6.200	5.400	6.700
jutalom, változó bér	3.150	3.882	4.220	4.700	4.300	5.100
túlmunkadíj	4.391	4.712	5.120	5.600	5.300	6.000
Bruttó kereset összesen Ft/hó	75.647	83.229	91.770	109.230	96.550	117.610
2,9%-os inflációs bérkiegészítés	-	2.414				
Összesen	-	85.643				
Nemzetgazdasági átlagkereset Ft/hó	77.187	87.645	-	-	96.400	105.100
Pedagógus-átlagkereset a nemzetgazdasági átlag %-ában	98,0	97,7	-	-	100,2	111,9

*Előzetes, illetve számított adatok

Forrás: OM

HA KERESETEDET MKB PEDAGÓGUSSZÁMLÁN TARTOD, TÖBBET ÉR!

Tájékozódj az MKB ügyfélszolgálatánál: telefon (06-1) 373-3333; internet: www.mkb.hu!

PEDAGÓGUSDEMONSTRÁCIÓK AZ ELMÚLT ÉVTIZEDBEN

Az egyik legtekintélyesebb hazai gazdasági magazin, a CASH-FLOW 2001. áprilisi számában képekkel gazdagon illusztrált összeállítást közölt „Sztrájk és ára” címmel a kilencvenes évek magyarországi sztrájkjairól, demonstrációiról. A cikk szerzője, Szébeni Antal három terület tiltakozó megmozdulásait mutatja be, illetve szövegezte meg a demonstrációk szervezőit, szemtanúit. Összeveti a célokat az elért eredményekkel, s egyúttal bemutatja a hazai demonstrációs kultúrát. A három „megvizsgált” terület: a taxisbloká, a vasutas-sztrájkok és a pedagógusdemonstrációk sorozata. Lapunkban az összeállításnak ez utóbbi részét közöljük, mintegy folytatva 2001. márciusi számunkban közzétett ábrát és elemzést, amely a pedagógusbérek alakulását és a demonstrációk összefüggését mutatja be. Egyúttal az 1995. december 15-i sztrájk sajtójából idézünk néhány jellemző, tanulságos nyilatkozatot.

Tüntető tanítók

A taxisbloká feloldása után még két hétig sem tartott a nyugalom. December 10-én a pedagógusok tüntettek a Magyar Tudományos Akadémiától kiindulva a Parlament előtt és petíciót adtak át az országgyűlés elnöknek. Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) titkára szerint a megmozdulás fő oka az volt, hogy megtorpant, illetve ismét negatív irányba fordult az a tendencia, amely a Németh Miklós-vezette kormány idején a pedagógusok bérét a nemzetgazdasági átlag fölé emelte. A bérek inflációt meghaladó emelésén kívül a tüntetők követelték még a költségvetési törvényben a közoktatás támogatásának garantálását, valamint az óvodai ellátás kötelező önkormányzati feladatként való elismerését.

Mivel a petíció átadása és a tüntetés, lényegét tekintve, hatástalan maradt a béreket tekintve, 1991-től minden évben országos fórumot és nagygyűlést rendeztek a közoktatás napján (november 22.), illetve egyéb akciókat is szerveztek. Többek között 1991-ben, 1992-ben és 1993-ban is a PSZ aláírásgyűjtést kezdeményezett a magyar közoktatás védelmére, a közalkalmazotti törvény módosítása és a megfelelő bértábla bevezetése érdekében. Egy-egy ilyen akció zárásaként 70-100 ezer aláírást adtak át Szabad Györgynek, az Országgyűlés elnökének.

1993 májusában a PSZ közös sztrájkbizottságot hozott létre a Közgyművelődési Dolgozók Szakszervezetével (KKDSZ), a bizottság augusztus végéig tárgyalta Kiss Gyula munkaügyi és Szabó Iván pénzügyminiszterrel a közalkalmazotti illetményrendszer életbeléptetéséről pénzügyi garanciákkal, kérték a szakmai szempontokat figyelmen kívül hagyó pénzügyi megszorítások megszüntetését és a közokta-

tási, közművelődési intézmények működőképességének megőrzését.

Eközben és ezt követően még több tüntetést, aláírásgyűjtést kezdeményezett a PSZ, 1995-ben a megmozdulások egyre gyakoribbá váltak, ugyanis a Bokros Lajos akkori pénzügyminiszter nevével fémjelzett megszorító intézkedések érzékenyen érintették a társadalmat.

Sokkterápia

Természetesen a nemzetgazdasági átlag alatt mintegy 15-20 százalékkal kereső pedagógusok jobban megsínylelték az állítólag csupán a gazdasági stabilizációt szolgáló reálbércsökkenést és a szociális háló részeinek radikális szűkítését. A megszorító intézkedések célszerűségéről, illetve szükségességéről a politológusok, szociológusok máig is vitatkoznak, a sokkterápia végül azonban azt eredményezte, hogy többszöri tüntetés (1995. március: kék szalag akció, május 1.: tüntetés, november 15.: tüntetés) után a PSZ december 15-én egynapos sztrájkot tartott.

– *Mi volt a felsőoktatásban és a közoktatásban dolgozók követelése?*

– Célunk volt a kereseti viszonyok további romlásának megakadályozása, a kormány által javasolt béremelések mértékének növelése, a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Tanácsa december 8-i ülésén rögzítettek megváltoztatása. Követeltük, hogy legyen finanszírozási garanciája a javasolt 19,5 százalékos keresetnövekedésnek – mondta Árok Antal.

– *Célt értek ezzel a sztrájkjal?*

– Sajnos, a mai napig az a jellemző, hogy a közoktatásban dolgozók a nemzetgazdasági átlag alatt keresnek. Véleményünk szerint az volna a kívánatos, hogy a sokat emlegetett átlagot legalább 25-30 százalékkal haladják meg a pedagógus-átlagbérek. Így lenne biztosítható, hogy a

pedagógusoknak ne kelljen másodállásban dolgozniuk megélhetésük biztonságáért, valamint azt, hogy megterhelő munkájuk után a szabadidejüket pihenéssel, művelődéssel tudják eltölteni. Többek között ez az oktatási színvonal emelkedésének egyik kulcskérdése. Nehezen képzelhető el, hogy az a pedagógus, aki tanítás, dolgoztatás, az órára való felkészülés után még másodállásban dolgozik, másnap frissen, kipihenten és feltöltődve megy az iskolába órákat tartani.

– *Sokan azt az érvet hozzák fel, hogy ott a nyári szünet meg a többi. Különben is a tanár délutánja szabad.*

– Ez természetesen gyenge érvelés, mert a tanárok, tanítók munkaidejét nemcsak a katedrán eltöltött idő jelenti. Figyelembe kell venni azt is, hogy a tanóra fel kell készülni, a tudásnak, műveltségnek a mai világban naprakésznek kell lennie, ez is időigényes, az információk megszerzése, folyamatos bővítése pedig időt és pénzt igényel. Nem szabad tehát a bérek alakulását kizárólag a megtartott órák számához viszonyítani, gondolni kell arra is, hogy a kézhez kapott fizetés fedezi-e az értelmiségi létezés szükséges összeget.

– *Ezerint a mai napig sem lehetnek elégedettek a közoktatásban dolgozók.*

– Legutoljára 2000. december 18-án volt tiltakozó akció a PSZ felhívására, ehhez az intézmények mintegy kétharmada csatlakozott. A 10-15 perces tiltakozó összejövetelek és a figyelmeztető csengetés célja az volt, hogy kikényszerítsük a jelzettnél magasabb infláció miatti bércorrekciót a kormánytól. Ez sikerült is, az erre szánt összeget elkülönítették, ám a dolog szépséghibája az, hogy a bérikiegészítést csak 2001 áprilisában kapták meg a pedagógusok, pedig az év elejétől is nőtt az infláció.

NÉPSZAVA (1995. XII. 15.)

Ma sztrájkolnak a pedagógusok

(...) Nem lesz sztrájk a budaörsi Illyés Gyula Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskolában. Lapunkhoz eljuttatott állásfoglalásuk szerint a sztrájk célja a jelenlegi oktatási állapotok konzerválása, amelyet a gimnázium nem fogad el. (...)

NÉPSZABADSÁG (1995. XII. 15.)

Ma országos pedagógussztrájk

(...) Pokorni Zoltán, a Fidesz – MPP alelnöke szerint is túl késői a munkabeszüntetés, ezért a pedagógusok csak erkölcsi győzelmet

arathatnak. Kétségbeesett, végső akciójuk arra figyelmeztet: gyökeres változásokra van szükség az oktatás irányításában és finanszírozásában. Ezzel kapcsolatban a pártnak nincsenek illúziói az új miniszter, Magyar Bálint személyével kapcsolatban. (...)

ÚJ MAGYARORSZÁG (1995. XII. 15.)

Kicsengettek a nagyszünetre

(...) Horn Gábor: – A pedagógusok egzisztenciális helyzete valóban tarthatatlan. Én az egyik problémát mégis abban látom, hogy nemcsak a bérekről van szó, hanem a jelenlegi helyzet konzerválásáról is. Szóllósiné és az általa képviselt irányvonal ugyanis nem

támogatja az elengedhetetlen szerkezeti átalakításokat az oktatásban.

(1995. XII. 16.)

Békéscsaba: petíció a kormányhoz

– 1990 óta most ötödször kell a pedagógusoknak tiltakozniuk, mert akármilyen színű a kormány, az iskolák érdekei mindig háttérbe szorulnak – jelentette ki pénteken Békéscsabán a város pedagógusainak sztrájkfórumán Szilágyi Róza, a szakszervezet megyei titkára. A mostani kormánypártok másfél évvel ezelőtti választási ígéreteikben az oktatást kitörési pontként emlegették, ám a szónoklatból semmi sem valósult meg. (...)

KONFERENCIA AZ EGYHÁZI OKTATÁSRÓL

Az egyházi oktatás Eötvös József a hazai oktatási rendszerben egyeduralkodó volt, és még az államosítás előtt is az iskolák többségét az egyházak működtették. Négy évtizedig – szigorú létszámbeli megszorításokkal – csak 10 egyházi gimnázium működhetett. A rendszerváltáskor kezdődött az a növekedés, amely eredményeként ma az egyházak – az óvodától az egyetemig – 463 oktatási intézményt tartanak fenn. Ez a jelenlét a feladatellátás arányát tekintve természetesen meg sem közelíti a fél évszázaddal ezelőtti: a közoktatásban tanulók (ellátottak) 4%-a, az egyetemi, főiskolai hallgatók 6,5%-a jár egyházi fenntartású oktatási intézménybe. Az egyházi intézményekben foglalkoztatott pedagógusok, oktatók száma pedig eléri a tízezer főt.

A konferenciára – amelyen Pálkás József politikai államtitkár elnököl – 130 településről, szinte valamennyi egyházi fenntartású oktatási intézményből érkeztek résztvevők. Az egybegyűlteket a Himnusz elhangzását követően a történelmi egyházak vezetői: Paskai László bíboros, Bölszei Gusztáv református püspök, Szevik Imre evangélikus püspök és Schweitzer József főrabbi köszöntötte. Ezt követően Orbán Viktor megnyitó beszéde hangzott el, amelyben a miniszterelnök szólt az előttünk álló korszakról, amelyben már nem a túlélés van napirenden, hanem a kiteljesedés, az életminőség megteremtése bontakozhat ki. Az egyházi oktatás fejlődését tekintve sikertörténetként értékelte az elmúlt évtizedet, különösen a legutóbbi éveket. Ugyanakkor a polgári kormányzat adósságának nevezte, hogy a hitoktatást – például az erkölcstannal párhuzamosan – eddig nem sikerült kötelezően választható tantárgyként az állami oktatás részévé tenni. Orbán Viktor kijelentette, hogy a történelmi egyházak és iskoláik a szabadság hívei, senkinek nincs oka attól tartani, hogy valamiféle ideológiai kényszerrel jelenítenének meg a magyar oktatási rendszerben. A miniszterelnök szerint jó esély van arra, hogy Magyarország olyan emberek hazájává váljon, akik boldogok, mert a „világgal, önmagukkal és a jóistennel is harmóniában élnek”.

Ezt követően Korzenszky Richárd perjel, az egyházi oktatás miniszteri biztosa „Múlt, újjászervezés, küldetésstudat”; Kálmán Attila, a Magyarországi Református Egyház Zsina-

tanak világi elnöke „Egy gyakorló igazgató örömei és gondjai”; Erdős Péter püspök, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora „Az egyházi felsőoktatás tíz éve”; Schöner Alfréd főrabbi, az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem rektora „Felekezeti, kultúra, tradíció”; Frenkl Róbert, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője „Az egyházi oktatás jövőképe” címmel tartott referátumot. A konferenciát Pokorni Zoltán oktatási miniszter az egyházi oktatásnak a magyar oktatási rendszerben betöltött szerepéről tartott előadása zárta. Visszatekinésében bevezetőül méltatta az egyházi oktatás szerepét a magyar iskola ezeréves története során. Hangsúlyozta, hogy a nemzeti kultúránk alapját több évszázadon keresztül az egyházi iskolák teremtették meg. Ezt követően az egyházi és állami iskola eltérő feladatairól szólt, majd a polgári kormány lépéseit, terveit vázolta fel. Hangsúlyozta, hogy a kormány nem elválasztani akarja az államot és az egyházat, hanem az együttműködés kialakításán munkálkodik. Ez a társadalom érdeke is. Fontos az azonos finanszírozás elve és gyakorlata. E kérdésben bírálta az előző kormány gyakorlatát. Felhívta a figyelmet, hogy a mai kormány az egyenlő elbírálást elvélv vallja: a lakossági igény alapján létrejött, közfeladatot ellátó egyházi iskoláknak ugyanakkora támogatást kell kapniuk, mint az állami intézményeknek. Az OM és az egyházi vezetők kapcsolatát folyamatosnak és jónak értékelte. Méltatta az egyházi oktatási intézményekben folyó nevelő-oktatómunka minőségét, magas

színvonalát. Példaként említette, hogy a felvételi eredmények alapján legjobb 100 magyar középiskola között 25 egyházi intézmény. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a társadalmi-gazdasági környezet és az igények egyaránt megváltoztak. Ez új kihívásokat jelent az állami és az egyházi intézmények számára is. A piacgazdaság például nagyobb különbségeket hozott létre az egyes társadalmi rétegek között. Ezért az esélyt teremtő oktatás megteremtése rendkívül fontossá vált. A hátrányban lévők felkarolása, felzárkóztatása az iskolai teljesítmény fontos mércéje. Javasolta, hogy az egyházi oktatási intézmények ebbe az irányba is mozduljanak meg. E feladatra a minél hosszabb ideig képző, lehetőség szerint 12 évfolyamos iskolák a legalkalmasabbak. Az egységes pedagógiai program- és követelményrendszer megteremtése mellett, a XXI. század követelményeinek megfelelő eszköz- és műszaki feltételek megteremtését is hangsúlyozta. Felhívta a figyelmet arra, hogy az informatikaoktatás feltételeinek megteremtésében az egyházi iskolák nem maradhatnak le. Fontos pedagógiai feladatként jelölte meg a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartást is. Legfontosabb üzenetként azt fogalmazta meg, hogy az iskoláknak nem elzárkózni kell, hanem minél szélesebbre ki kell nyitni kapukat.

A konferencia a Szózat hangjaival zárult, majd a résztvevőket a Parlament Vadásztermébe, szerény fogadásra invitálták.

A. A.

A közoktatás és a felsőoktatás főbb adatai a fenntartók szerint az 1999/2000-es tanévben

Megnevezés	Fenntartó											
	önkormányzati			központi költségvetési			egyházi			alapítványi, egyéb		
	intézm.	tanulók	ped.	intézm.	tanulók	ped.	intézm.	tanulók	ped.	intézm.	tanulók	ped.
Óvoda	4.364	350.454	29.878	33	2.940	324	74	5.230	459	172	7.080	748
Általános iskola	3.401	896.631	77.068	31	12.757	1.216	177	42.270	3.479	87	8.943	1.066
Szakisk.és szakmunkásképző	405	114.503	7.814	10	764	119	16	2.289	191	45	5.207	228
Középiskola	808	332.134	27.099	37	11.247	1.421	87	21.523	2.365	122	21.675	1.432
Felsőoktatás	–	–	–	55	153.707	16.127	28	10.227	3.336	6	7.582	1.675

Forrás: KSH

Fenntartói, munkáltatói kötelezettségek az egyházi fenntartású nevelési-oktatási intézményekben

A szakszervezetünkhöz írott levelek tanúsága szerint sok esetben vita tárgya, hogy a nem állami, önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézményekben mely törvényi rendelkezéseket kell alkalmazni, egyaránt értve ez alatt a szakmai törvényeket és a foglalkoztatást érintő munkajogi szabályokat. E vita eldöntéséhez kívánunk segítséget nyújtani akkor, amikor – a teljesség igénye nélkül – ismeretjük azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyeket az egyházi fenntartású intézményekben alkalmazni kell.

Az egyházi fenntartású nevelési-oktatási intézményeket két csoportra oszthatjuk. Az egyik csoportba azok az intézmények tartoznak, amelyeket eredetileg is nevelési-oktatási célokra egyházi fenntartó hozott létre.

A másik csoportba azok az intézmények tartoznak, amelyek a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló – az 1997. évi CXCV. törvénnyel módosított – 1991. évi XXXII. törvény végrehajtása során állami, önkormányzati fenntartótól kerültek átadásra. Ez utóbbi intézmények átadása során az önkormányzatokat törvényi egyeztetési kötelezettség terhelte, illetve – miután az átadási folyamat még nem fejeződött be – terheli ma is.

Melyek ezek a rendelkezések?

A többször módosított közoktatási törvény 83. §-a szerint a helyi önkormányzat közoktatási intézményét, illetve egyes szolgáltatás ellátását akkor szüntetheti meg, ha az adott tevékenységről, szolgáltatásról továbbra is megfelelő színvonalon gondoskodik oly módon, hogy annak igénybevétele a gyermeknek, tanulónak, szülőnek nem jelent aránytalan terhet. Ennek eldöntéséhez be kell szerezni a fővárosi, megyei önkormányzat – a fejlesztési tervre épített – szakvéleményét.

A helyi önkormányzat a tulajdonában lévő nevelési-oktatási intézmény tulajdoni vagy fenntartói jogát részben vagy egészben akkor engedheti át világnézeti alapon szerveződő vagy más fenntartóknak, ha azoknak a gyermekeknek, tanulóknak, akiknek a szülei nem akarják az elkötelezett, illetve az átadott nevelési-oktatási intézménybe jártni gyermeküket, a szolgáltatást továbbra is megfelelő színvonalon biztosítja oly módon, hogy annak igénybevétele a gyermeknek, tanulónak, szülőnek nem jelent aránytalan terhet. Ennek eldöntéséhez be kell szerezni a fővárosi, megyei önkormányzat – fejlesztési tervre épített – szakvéleményét.

Ha a helyi önkormányzat a fővárosi, megyei önkormányzat fejlesztési tervre épített szakvéleményében foglaltakkal ellentétesen közoktatási intézményét meg kívánja szüntetni, illetve a nevelési-oktatási intézmény tulajdoni vagy fenntartói jogát nem állami szerv vagy nem helyi önkormányzat fenntartói részére részben vagy egészben át kívánja engedni, a döntéshez a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 15. §-ának (2) bekezdésében szabályozott minősített többségre van szükség.

Tekintettel arra, hogy a fenntartóváltás alapvetően érinti a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak érdekeit, munkajogi helyzetét, ezért nem lehet figyelmen kívül hagyni a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény 4. § (1) bekezdés c) pontjában írt azon szabályt, mely szerint a területi és települési jellegű kérdésekben az önkormányzat az érintett megfelelő szintű szakszervezetekkel önkormányzati érdekegyeztető tanácsban köteles egyeztetni.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó nevelési-oktatási intézményeknek nem lehet jogutódja a Munka törvénykönyve hatálya alá tartozó egyházi fenntartású intézmény, ezért különös figyelemmel kell rendezni az átadás során a munkavállalók jogviszonyát.

Az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokat a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény 25/A. §-a határozza meg. A szabályozás célja a jogviszony munkajogi szempontú folyamatosságának biztosítása, a munkavállalók érdekkörén kívüli fenntartói döntések hátrányos következményeinek csökkentése, sőt kiküszöbölése. Ezen szabályokra azért van szükség, mert a munkavállalók az átadást követően már nem közalkalmazottak, s bár a Munka törvénykönyve a köz-

alkalmazottak jogállásáról szóló törvényhez képest kevésbé kötött, nagyobb teret enged a munkáltató és a munkavállalók közötti alkunak, de valódi alkupozícióról, sajnos, nem beszélhetünk, többnyire a szakszervezeti érdekvédelem hiánya miatt. Ráadásul a hosszú időn át közalkalmazotti jogviszonyban álló munkavállalók amúgy sem jártasak a munkajogi helyzetüket érintő „alkudozásban”.

Mind az intézmény átadásakor, mind pedig azt követően fontos szerepe van, illetve lenne a szakszervezeteknek. Erre az érdekvédelmi munkára nemcsak a fenntartói jog átadásánál, hanem a további működtetés során is szükség van, ezért elengedhetetlen az irányadó jogszabályi rendelkezések ismerete.

A többször módosított közoktatási törvény 79-83. §-ai tartalmazák a nem helyi önkormányzatok által fenntartott közoktatási intézményekre vonatkozó külön szabályokat. Néhány ezek közül!

I. Ha a nevelési-oktatási intézményt nem helyi önkormányzat alapítja, működésének megkezdéséhez engedély szükséges. Az engedély kiadása iránti kérelemhez csatolni kell a nevelési-oktatási intézmény alapító okiratát, foglalkozási, illetve pedagógiai programját, továbbá azokat az okiratokat, amelyekből megállapítható, hogy a működés megkezdéséhez, a nevelő- és oktatómunkához szükséges személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak. A kérelem és mellékletei jogszabályban meghatározott formában nyújthatók be.

Az engedély kiadásáról óvoda, általános iskola esetén az intézmény székhelye szerint illetékes jegyző, alapfokú művészetoktatási intézmény, középiskola, szakiskola, gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény nevelési-oktatási intézménye és kollégium esetén az intézmény székhelye szerint illetékes főjegyző dönt. A jegyző, főjegyző döntése előtt köteles szakértői véleményt beszerezni. Szakértői véleményt az Országos szakértői névjegyzékben szereplő szakértő adhat. Az engedély kiadásával összefüggő eljárás költségeit a kérelem benyújtója viseli.

Az engedély kiadása akkor tagadható meg,

- ha a nevelési-oktatási intézmény nevelési, illetve pedagógiai programja az e törvényben, szakmai programja a szakképzésről szóló törvényben meghatározottaknak nem felel meg,
- nem rendelkezik a működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, illetve a költségvetésből nem állapítható meg, hogy a feladata ellátásához szükséges költségeket milyen forrásból biztosítják.

Ha a nevelési-oktatási intézmény tevékenysége, illetve székhelye megváltozik, az engedélyt a fenntartónak ismételtten be kell szereznie.

Ha a jegyző, főjegyző elutasítja a működés megkezdéséhez szükséges engedély kiadását, a nevelési-oktatási intézmény nyilvántartásba vételét is meg kell tagadnia; ha a nevelési-oktatási intézményt már nyilvántartásba vette, törli a nyilvántartásból. A jegyző, a főjegyző meghatározott munkarend szerint látja el a nem helyi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmény fenntartói tevékenységének törvényességi ellenőrzését. A jegyző, főjegyző a hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja, hogy a fenntartó a nevelési-oktatási intézményt az alapító okiratban és a működéséhez szükséges engedélyben meghatározottak szerint működteti-e.

A jegyző, főjegyző a törvényességi ellenőrzés körében – megfelelő határidő biztosításával – felhívja a fenntartót a törvénysértés megszüntetésére. Ha a fenntartó a megadott határidőn belül nem intézkedett, a jegyző, a főjegyző kezdeményezheti a törvénysértő intézkedés, döntés, mulasztás bírósági megállapítását. A pert a törvénysértés megszüntetésére meghatározott határidő lejártától számított harminc napon belül kell kezdeményezni. Ha a bíróság megállapítja a törvénysértést, és azt a fenntartó a bíróság által megállapított határidőn belül nem szünteti meg, a jegyző, főjegyző a működéshez szükséges engedélyt visszavonja, és a nevelési-oktatási intézményt törli a nyilvántartásból.

A törvényességi ellenőrzést ellátó jegyző, főjegyző a nevelési-oktatási intézmény működését felfüggesztheti, ha az ott folyó nevelő és oktató munka a közbiztonságot, a közrendet, a közegészségügyet,

a közkereskedést sérti vagy mások jogai, szabadságjogai ellen irányul, továbbá, ha a nevelési-oktatási intézmény a feladatainak ellátásához szükséges feltételekkel nem rendelkezik. A jegyző, főjegyző – a jogerős államigazgatási határozat megküldésével – intézkedik a normatív költségvetési hozzájárulás folyósításának felfüggesztésére, ha a fenntartó felhívása ellenére a törvénysértést, a kifogásolt tevékenységet nem szüntette meg, és ezért kezdeményezte a bíróságnál a törvénysértés megállapítását.

Ha a nevelési-oktatási intézményt nem helyi önkormányzat, illetve nem állami szerv tartja fenn,

- a nevelési-oktatási intézmény vallási, illetve világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként is működhet, és ennek megfelelően a felvétel előfeltételeként kikötheti valamely vallás, világnézet elfogadását, a nevelési, illetve pedagógiai programjába beépítheti a vallási, világnézeti elkötelezettségnek megfelelő filozófiai, etikai, kulturális ismereteket;

- szervezeti és működési szabályzatban az alkalmazottakra, a házirendben a gyermekekre, tanulóira a vallásgyakorlással összefüggésben jogokat és kötelezettségeket állapíthat meg;

- és ha az iskola tananyagában a hitoktatás tantárgy szerepel, a hitoktatónak, illetve a hittantanárnak egyházi felsőoktatási intézményben szerzett hitoktatói vagy hittanári, illetve a hitélettel kapcsolatos felsőfokú (pl. lelkész, teológus) képesítéssel és az illetékes egyházi hatóság megbízásával kell rendelkeznie;

- a nevelési-oktatási intézmény – a fenntartó és a feladat ellátásáért felelős helyi önkormányzat között létrejött írásbeli megállapodás (a továbbiakban: közoktatási megállapodás) keretei között – részt vehet az e törvényben meghatározott önkormányzati feladatok megvalósításában.

Ha közoktatási megállapodás alapján az önkormányzati feladatellátásban olyan nevelési-oktatási intézmény működik közre, amelyik vallásilag vagy világnézeti elkötelezett, a megállapodás megkötése nem mentesíti a helyi önkormányzatot a feladatellátási kötelezettség alól azon gyermekek tekintetében, akiknek a szülei nem akarják vallási, illetve világnézeti elkötelezett iskolába járatni gyermeküket. Ezekre a szülőkre, gyermekekre, illetve tanulóira a közoktatási megállapodás miatt aránytalan teher nem hárulhat.

A közoktatási megállapodás tartalmát a felek szabadon állapítják meg azzal a megkötéssel, hogy a megállapodásnak tartalmaznia kell:

- a) a nevelési és oktatási feladatokat;
- b) a gyermekek, tanulók számát;
- c) az óvodai nevelési feladatokban, illetve a tankötelezettség teljesítésével és az iskolai neveléssel és oktatással összefüggő feladatokban való részvételt, s ezzel összefüggésben a fenntartói irányítás egyes jogosítványai gyakorlásának a megbízóra történő esetleges átruházását;
- d) azt az időszakot, amelyre a szerződést kötötték;
- e) a fenntartó által a feladatellátáshoz igénybe vehető forrásokat, valamint az ehhez nyújtott kiegészítő támogatás összegét, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek a megállapodás alapján a gyermekek, tanulók, szülők részére ingyenesé válnak, illetőleg amelyeket térítési díjért vehetnek igénybe.

A kiegészítő támogatás összegét oly módon kell meghatározni, hogy az lehetővé tegye az átvállalt feladatoknak – a megállapodásban meghatározott gyermek-, illetve tanulólétszám keretein belül – e törvényben meghatározottak szerint ingyenes, illetve térítési díj ellenében való ellátását.

A közoktatási megállapodásban kikötött időszaknak biztosítania kell, hogy az érdekelt gyermekek az óvodát, illetőleg a tanulók az iskolai tanulmányaikat a megállapodás alapján be tudják fejezni.

A közoktatási megállapodásra egyebekben a Magyar Köztársaság Polgári törvénykönyvének a megbízásra vonatkozó rendelkezései kell alkalmazni.

Ha az egyházi jogi személy a kormánnyal a közoktatási feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött – az intézményátadás kivételével –, a fenntartásában működő nevelési-oktatási intézmény tekintetében, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint, illetékes községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalhatja az önkormányzati feladatellátásban való közreműködést. A Magyar

Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentsték között létrejött megállapodás alapján jogosult. A települési önkormányzat a nyilatkozatot három munkanapon belül megküldi a fővárosi, megyei önkormányzat részére. Az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény (a továbbiakban: egyházi közcélú tevékenység anyagi feltételeiről szóló törvény) 6. §-ának (1)-(2) bekezdésében meghatározott kiegészítő támogatásról a központi költségvetés terhére kell gondoskodni, a nyilatkozat megküldését követően induló tanítási évtől kezdődően.

Ha az ingatlan nem tartozik a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló törvény hatálya alá, és a helyi önkormányzat a fenntartásában lévő, az ingatlanban működő nevelési-oktatási intézményét az egyházi jogi személy fenntartásába adja – az átvevő egyházi jogi személy megkeresésére –, köteles közoktatási megállapodást kötni. Az átvételhez és a közoktatási megállapodás megkötéséhez csatolni kell – ha nem az kezdeményezi – a megállapodást kötő egyházi jogi személlynél a megállapodást aláíró, egyéb esetben az egyházi jogi személy önálló szervezete (szerzetesi szervezet stb.) bírósági nyilvántartásba vételekor nyilatkozattételre jogosult szervének (a továbbiakban együtt: nyilatkozattételre jogosult egyházi szerv) egyetértő nyilatkozatát. A közoktatási megállapodás alapján az egyházi jogi személy jogosulttá válik a kiegészítő támogatásra a közoktatási megállapodás aláírását követő tanítási évtől kezdődően. A kiegészítő támogatást a központi költségvetés terhére kell kifizetni és az átadó helyi önkormányzattal elszámolni. Az egyházi jogi személyek által fenntartott közoktatási intézmény után járó költségvetési hozzájárulás meghatározásánál e törvény rendelkezései mellett figyelembe kell venni a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény rendelkezéseit is.

A fentiekből következik, hogy a szakmai törvények (közoktatás törvény végrehajtási jogszabályai) garanciális rendelkezéseinek többségét az egyházi fenntartású intézményekben is alkalmazni kell.

II. Nem kevés munkaügyi vitát eredményez, hogy az egyházi fenntartású intézmények munkáltatói jogkört gyakorlóik nem ismerik azokat a szabályokat, amelyek a Munka törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalókra is bizonyos esetekben kötelezővé teszik a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény rendelkezéseinek alkalmazását.

Ez a kötelezettség az alábbi törvényekből következik:

a) A közoktatási törvény 122. § (1) bekezdése értelmében a nem állami szerv, illetve nem helyi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmény munkaviszony keretében foglalkoztatott pedagógusainak kötelező óraszámára, túlmunkadíjazására, pótszabadságára a közalkalmazottakra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. A pedagógusok munkabére és pótléka nem lehet kevesebb az azonos feladatot fellátó közalkalmazottnak járó illetmény és pótlék legkisebb mértékénél.

b) A Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. számú törvény 33. § (13) bekezdése értelmében a normatív állami hozzájárulásban részesülő nem állami intézmény a munkavállalók számára legalább a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény IV-V. fejezeteiben, az 55-80. §-okban megállapított, a munkaidőre, pihenőidőre, előmeneteli és illetményrendszerre vonatkozó feltételeket köteles biztosítani.

c) Az előzőeken túlmenően a Legfelsőbb Bíróság elvi döntéseivel irányított bírói gyakorlat egységes a tekintetben, hogy ha az egyházi fenntartó az intézmény átvételekor megállapodásban vagy bármikor egyedi munkaszervezésben vállalta, hogy a foglalkoztatott közalkalmazottak tekintetében a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény szabályait alkalmazza, úgy ezen nyilatkozatához kötve van.

III. A szakszervezeti érdekvédelmi tevékenység jelentősége és színterei

1. A települési szintű szakszervezetek a fenntartói jog átadását megelőzően és közvetlenül az átadás folyamatának fordítsanak fokozott figyelmet az egyeztetési szabályok betartására, tegyenek javaslatot az átadó és az átvevő fenntartó által kötött megállapodás tartalmára, a minél kedvezőbb munkajogi kikötésekre.

2. Területi (városi, kerületi, megyei) szakszervezeti tisztségviselőink megfelelő szervezett munkával törekedjenek arra, hogy a ko-

rábbi önkormányzati fenntartású intézményben működő szakszervezeti alapszerv ne szűnjön meg, mert intézményen belül ezek a szakszervezeti alapszervezetek nyújthatnak megfelelő védelmet a munkavállalóknak.

3. Intézményi szakszervezeti tisztségviselőink álljanak ellen annak a – sajnos gyakori – munkáltatói magatartásnak, amely gátolni, akadályozni szándékozik a munkavállalók szakszervezeti szerveződését.

A Pedagógusok Szakszervezete, tapasztalva azt, hogy az egyházi fenntartású intézményekben még a korábban jól működő szakszervezeti alapszervek érdekvédelmi munkája is csökken, sőt többnyire

megszűnik, e folyamat megállítása érdekében felveszi a kapcsolatot a történelmi egyházak képviselőivel, levélben szólítja meg az egyházi fenntartású intézmények vezetőit és munkavállalóit. Célunk, hogy mind a fenntartók, mind a munkáltatói jogkört gyakorlók felismerjék: a munkahelyi szakszervezeti tevékenység nemcsak a munkavállalók érdekvédelme szempontjából fontos, hanem a munkabéke megteremtésével az intézményi alapfeladat minél színvonalasabb ellátásában is segítséget nyújt. Ez pedig közös érdeke fenntartónak, munkáltatónak, munkavállalónak egyaránt.

Dr. Selmeciné dr. Csordás Mária jogtanácsos

MISKOLCI JÓ PÉLDÁK

Miskolc megyei jogú város 1990-től ötévente folyamatosan feladatellátási intézményhálózat-működtetési és fejlesztési tervet dolgozott ki, amelyben szerepel a közoktatási intézményhálózat korszerűsítése, átszervezése éppúgy, mint a nevelési-oktatási intézmények átadása az egyházaknak.

Az elmúlt 10 évben városunkban mindhárom kormányzati ciklusban történt átadás az egyházaknak. Az *óvodák* közül: Miskolc-Diósgyőri Római Katolikus Óvoda, Szent Miklós Óvoda, Tiszáninnen Református Egyházkerületi Diósgyőri Óvoda. Az *általános iskolák* közül: Miskolc-Diósgyőri Református Általános Iskola. *Középfokon*: Fráter György Katolikus Gimnázium (általános iskolai képzés is), miskolci Léva József Református Gimnázium, Fényi Gyula Miskolci Jezsuita Gimnázium (általános iskolai képzés is).

A felsorolt intézmények átszervezésekor az egyházi fenntartású intézmények alkalmazotti körét maguk alakították ki. Ebben az időszakban (1994-98) a PSZ városi szervezete a munkaerő-átcsoportosítás lebonyolításában igen nagy szerepet vállalt, és sikerült a rendszerben tartani a pályán már hosszabb ideje dolgozó kollégákat és más önkormányzati fenntartású intézményekbe áthelyezni.

Ebben az évben a Kossuth Gimnáziumot az evangélikus egyháznak, és a Jókai Művészeti Általános Iskolát a miskolci Tetemvári Református Egyházközségnek adták át.

A két intézmény fenntartóváltása közül

a Jókai Művészeti Általános Iskola átadási folyamata példaértékű volt. Az előkészítést az egyház képviselte időben megkezdte; már 2000 novemberében felkereste a Pedagógusok Szakszervezetét is a Tetemvári Református Egyház lelkesze, előbeszélgetéssel bevonta az elképzeléseikbe. Az átalakítás összes szereplői (fenntartó, szülők, nevelőtestület, érdekképviselő, társadalmi szervezetek) szinte egy időben megismerkedhettek az egyház elgondolásaival. Ezek után folyamatosan, havonta tartotta a kapcsolatot az érdekeltekkel az egyház képviselte, szinte részesévé vált az átadó intézmény nevelőoktató munkájának.

A közgyűlési előterjesztési anyag megjelenésekor egy háromfordulós egyeztetés történt. A módosító javaslatokat figyelembe véve megszületett egy *megállapodás-tervezet* a régi és az új fenntartó között, mely jogilag keretbe foglalta az átadás adta helyzet tárgyi és személyi feltételrendszerét.

A folyamat szereplői állásfoglalásokat alakítottak ki, észrevételeket tettek az oktatási bizottság, illetve az egyházi képviselő elé terjesztve, s ezek alapján a módosítások megtörténtek.

Nemcsak az átadás, hanem a tapasztalt összefogás, az egyeztetésen elhangzott érvek sora – természetesen ki-ki a maga oldaláról szólva –, a társadalmi együttműködés bizonyítja, hogy ilyen feltételekkel is lehet intézményt átadni. Úgy érezzük, hogy követhető lehetne több településen is.

Meggyőződésünk, hogy a jól előkészített intézményi átadás tagmegtartó erő rejt magában, tagtoborzó. E szervezeten belül is nőtt a taglétszám az átadás folyamatában 5 fővel, sőt ezek után hangzanak el a nyilatkozatok a továbbfoglalkoztatottak részéről. Mindez bizonyítja majd a későbbiekben a Pedagógusok Szakszervezete folyamatos működését is.

Annál is fontosabb a kollégák számára érdekképviselői szervezeten belül maradni, minthogy a megállapodás-tervezet a közalkalmazottakhoz kicsit hasonló munkafeltételeket biztosít az új fenntartónál, és a későbbiekben felmerülő munkajogi jogvitákban számonkérési lehetőség csak működő alapszervezettel lehetséges, aminek tudatában is vannak jelen pillanatban a kollégák.

Elkerülhetetlen a különféle indokolt átszervezés a jövőben is, hiszen városunknak a csökkenő gyermeklétszámhoz viszonyítva még mindig nagy az intézményhálózata, rejlenek tartalékok benne. Véleményünk szerint a szükséges átalakítást nem megakadályozni kell, hanem aktívan, nagyon nagy felelősségtudattal részt kell venni a folyamatban a pedagógus-szakszervezetnek is. Ezáltal lehet a nevelési-oktatási intézményekben dolgozók érdekeit megjeleníteni és eredményesen képviselni, akár a pedagógusokról, akár más alkalmazottakról van szó.

Kovácsné Pogány Lenke,
a PSZ Miskolc városi titkára

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden helyi intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan elolvassa és számonként gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék azt minél több kollégával megismertetni. Tehát szinte mozgalmi parancsként szól mindegyiküknek: *"Olvasd és add tovább"*, illetve hívd fel a figyelmet rá! A fontosabbnak, érdekesebbnek ítélt anyagokat másold le, és helyezd el a tanári hirdetőtábláján."

Természetesen a Pedagógusok Lapjához *előfizetéssel* is hozzá lehet jutni. Ebben az esetben közvetlenül az előfizető címére postázzuk.

Az évi előfizetési ár a 2001. évre is változatlanul 3.000 forint, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levelük alapján - csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a *hirdetéseket* a következő fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80.000 forint, fél oldalas 40.000, negyed oldalas 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 25 százalékos áfa terhel.

KLUBÉLET HEVES MEGYÉBEN

Lapunk áprilisi számában, a tagozati életről szólván, megemlégtettük, hogy az Országos Nyugdíjasválasztmány intézőbizottságának ülésén Tánczos Istvánné elnök, Heves megyei tagozatvezető „Nyugdíjas pedagógusok szerepe a klubmozgalomban – Heves megyei helyzetkép” címmel tartott bevezető előadást. Alább ennek rövidített változatát közöljük.

A pedagóguspályán eltöltött sok-sok év után arra vágyunk mi, nyugdíjas pedagógusok, hogy a családdal való törődés mellett vagy már egyedül maradva, lelkiileg, szellemileg kötődjünk egy tágabb emberi közösséghez.

E cél megvalósulásának kínáló esz-keze a nyugdíjasklub. Ma már kevés település van, ahol nem ismerték fel a klubok szerepét, vagy a feltételek hiánya miatt az nem jön létre. A klubok egy része ágazatilag vegyes összetételű, de több olyan is működik, amelynek tagjai egy-egy speciális foglalkozási ág nyugdíjasai.

Heves megyében a pedagógus klubmozgalom az 1980-as évek kezdetére vezethető vissza. Az Egerben működő klub tagjai hetente gyűlnek össze, beszélgetések, kirándulások, s főként a turista szakosztály eredményes működése tette emlékezetessé munkájukat.

Jól működött korábban a klubon belül a kézimunka szakkör. Munkáikból mindig rendeztek kiállítást. Kevesebben, de ma is jelentkezők munkáikkal. Kiállításokat látogatnak Budapesten és helyben. Rendszeresen ott vannak az egri Művelődési Központ rendezvényein. Közös színházlátogatás is szerepel programjaikban. A pedagógusnapot, a nőnapot, a karácsonyt és a farsangot közösen ünneplik. És ma már hagyományosan a Heves megyei szakszervezeti bizottság szervezésében Balatonszemesen évente kedvez-

ményesen vehetnek részt az utószezon üdülésben.

Alagyi Jánosné, választmányunk tagja 1981 óta résztvevője, ma vezetője a klubnak, aki korát meghazudtolóan dolgozik, hogy a klub fennmaradjon, működjön nyugdíjasaink öröme.

A füzesabonyi klub tagjainak száma 65-70 körül van. Összejöveteleik programját számos előadás színesíti. Évente egy- és többnapos kirándulásokon vesznek részt. Tagjai közül többen a Tinódi kórus tagjai, akik az elmúlt évben többször szerepeltek sikeresen a milicentenáriumi ünnepségeken.

Napjainkban egyik legeredményesebben működő nyugdíjasklub Gyöngyös városban található. 1980-ban alakultak. 1992-ig Pataki Gyula nyugdíjas igazgató vezette a klubot nagy hozzáértéssel és szeretettel. 1992 őszén vette át a vezetést Bartus Tibor nyugdíjas igazgató. Elődéhez méltóan lelkesen, igényes programokat összeállítva végzi munkáját. A klub létszáma 90-100 fő között van. Foglalkozásaikat kétévente a Mátra Művelődési Központban tartják. Havonta egyszer diavetítéses előadásokon vesznek részt. Ezeket a környező országokról adnak ismertetőt. Egynapos kirándulásaikon az ország nevezetes műemlékeivel ismerkednek, a háromnapos Ausztriában és Szlovákiában jártak, az idén ismét ide készülnek. Szívesen hall-

gatják a műsoron szereplő előadásokat, különösen az egészségügyi témákról. Beteg-társaikat rendszeresen látogatják. Működésüket az önkormányzat évente támogatja anyagilag.

Még Hatvanban, a Bajza Gimnáziumban működő pedagógusklubról lehet szólni, de erről a Pedagógusok Lapja 2001. januári számában már közölt színes beszámolót.

Bár több pedagógusklub nem működik megyénkben, mégis azt emelhetem ki ismételt, hogy nyugdíjas kollégáink mind többen kapcsolódnak be a települések vegyes klubjainak életébe. Tevékenységüket a Nyugdíjasok Heves megyei Szövetsége és a Nyugdíjas Klubok és Idősek Heves Megyei Szervezete segíti. A 2000. év a millennium és a szentévi jegyében telt el. Zászlóátadási ünnepségek, diófa-, rózsautóztatási akcióba való bekapcsolódás, valamint az „Idősek az iskoláért, iskolák az idősekért” mozgalom színesítette az ezekben aktívan részt vevő pedagógusok klubtevékenységét.

Fontos feladat, hogy a klubközösségek részt vegyenek a település társadalmi életében, ünnepségein. A nyugdíjas pedagógusok mint klubvezetők, színjátszó csoport- és kórusvezetők is tevékenykedhetnek.

Kívánom, hogy minél több nyugdíjas kollégámnak váljék igényévé a klubmunkában való részvétel, s találja örömet a baráti közösségben!

JAVASLATOK

a gyógypedagógia területén dolgozók érdekében

A gyógypedagógia területén működő intézmények a rájuk vonatkozó dokumentumokat a közoktatás egyéb intézményeihez képest többhónapos késéssel kapják meg. Ez érthető, hiszen a specialitások beépítése, a szakmai anyagok szakértése többletdíjt igényel.

Kérjük, hogy ezt az időtöbblet-szükségletet a végrehajtás hatálya alá léptetésénél is vegyék figyelembe! A dokumentumok ki-dolgozásának, átdolgozásának (pl. kerettanterv) határideje is hasonló legyen, mint a közoktatás egyéb területein.

A PSZ Gyógypedagógiai Tagozata kéri a PSZ Titkárságát, hogy az ágazati szintű egyeztetéseken, tárgyalásokon az alábbi problémákra is hívják fel az illetékes szakemberek figyelmét:

1. A pedagógiai munkát segítő dajkák, gyermekfelügyelők, gyógypedagógiai asszisztensek szakmai szorozója alacsony. A munka sajátosságaira való tekintettel javasoljuk, hogy közelítsék a pedagógusok szakmai szorozójához.

2. A gyógypedagógusok gyógypedagógiai pótlékának emelése a területen munkaerő-megtartó erő lenne. Ugyanis évek óta nagy a pályaelhagyók száma, és egyre kevesebb a fiatal pályakezdő. A szakma gyógypedagógus-hiánnyal küzd.

3. Az érdeklődő és magukban tankönyvírással affinitást érző

pedagógusoknak szervezzenek előadássorozatot, illetve ilyen irányú továbbképzést.

4. A korkedvezményes nyugdíj lehetősége indokolt lenne a gyógypedagógiai intézményekben, a közvetlenül a gyermekekkel foglalkozó dolgozók esetében.

5. Az Országos képzési jegyzékből (OKJ) ne kerüljenek ki azok a szakmák, amelyeket jelenleg sikerrel oktatnak a fogyatékosok számára.

6. A felsőfokú oktatásban részt vevő pedagógusjelöltek gyakorlati képzését csak akkor végezhesék az intézményekben, ha az oktatást szervező és az intézmény között erre vonatkozó eseti megállapodás van, amely tartalmazza a gyakorlatvezető tanár díjazását is.

7. Mivel a gyógypedagógiai intézményekben a veszélyeztetett gyermekek száma többszöröse a normál intézményekben lévők-nél, ezért ennek függvényében alkalmazzák a gyermek- és ifjú-ságvédelmi felelőst. Indokolt lenne teljes munkaidős státust léte-síteni erre a feladatra.

Budapest, 2001. április 25.

*Pedagógusok Szakszervezete
Gyógypedagógiai Tagozata*

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózva a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt egy csokorba gyűjtve áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondjainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZAVA

(2001. V. 4.)

Újból össze kell állítani a diáklístát

(...) *Varga László*, a Pedagógusok Szakszervezetének titkára úgy látja: ki kell küszöbölni a hibapontokat, és a rendszert olyanná kell formálni, hogy ne fordulhasson elő hasonló eset. A történetért csak és kizárólag az iskolákat nem lehet felelőssé tenni.

Bírálja a középiskolai felvételik rendszerét a Gimnáziumok Országos Szövetsége (GOSZ) is. (...)

NÉPSZABADSÁG

(2001. IV. 11.)

Minőségen aluli minőségbiztosítás

Az idei költségvetésben 1,2 milliárd forint áll az oktatásügy rendelkezésére a minőségbiztosítás rendszerének bevezetésére. Az Oktatási Minisztérium pályázatán elnyert összeget nem az iskoláknak, hanem a tanácsadóknak folyósítják. Sokan attól tartanak, hogy a pénz a magáncégeket gyarapítja. A minőségbiztosítási modell kidolgozása kötelező.

(...) Bár a minőségbiztosítási modell kidolgozásához a külső tanácsadó igénybevétele nem kötelező, pályázaton csak azzal együtt lehet indulni. (...)

Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének titkára is úgy látja: a minőségbiztosítási program a pedagógusok jórészt ingyenesen igénybe vett szellemi munkájára épül. Több iskola nehezményezi, hogy az OM az egyes pályázatokra jutó pénzt – ennek összege a program időtartamától függően 1,2–2,8 millió forint – nem nekik, hanem a tanácsadóknak folyósítja. (...)

(2001. IV. 12.)

Tanári bérkorrekció-követelések

A tervezettnél magasabb infláció miatt bérkompenzációt igényelnek a pedagógusokat, egyetemi, főiskolai oktatókat és az oktatást segítő alkalmazottakat tömörítő szakszervezetek. A felsőoktatási dolgozók Szakszervezetének álláspontja szerint a két-három százalékos bérkiegészítésre legkésőbb júniusig sort kell keríteni. A kormány az illetményeket 2001-re hat-hét, jövőre öt-hat százalékos tervezett inflációra számolta ki, és ma már látható, hogy ennél magasabb a hivatalos prognózis is. *Borbáth Gábor*, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke ötszázalékos bérkiegészítést tekintene tárgyalási alapnak. (...)

Pedagógusi karriermodell

Tanári karriermodell kidolgozásába kezdett az Oktatási Minisztérium. Ezzel az a célja, hogy a jelenleginél vonzóbb legyen a pedagóguspálya – derült ki a szaktárca keddi sajtótájékoztatóján.

(...) *Árok Antal*, a Pedagógusok Szakszervezetének titkára ezzel kapcsolatban kifejtette: a PSZ tavaly kidolgozott egy pedagóguséletpálya-modellt, elvárják, hogy a tárca ennek ne csak egy szeletét, hanem egészét valósítsa meg. Ezért arról nemcsak ágazati, hanem kormányzati szinten is

tárgyalni kívánnak – tette hozzá. A PSZ a szakmai karriert új címekkel és pótlékokkal ismerné el, gondoskodna a pedagógusok üdültetéséről, kedvezményes nyugdíjat tenne lehetővé. Tárgyalások kezdődtek egy külön a pedagógusokra vonatkozó kedvezményes lakásépítési kölcsönről. A tavaly országosan bevezetett akcióból ugyanis a pedagógusok kimaradtak, hiszen alacsony jövedelmük miatt nem hitelképesek. (...)

(2001. IV. 17.)

Iskolabezárások és -összevonások

Az elmúlt években nagy vihart kavartak az önkormányzatok meg-megújuló iskolabezárási-összevonási akciói, mégis, az általános iskolák száma nagyjából ugyanannyi, mint 1999-ben, miközben a korosztály létszáma tíz százalékkal csökkent. A középiskolák száma viszont jelentősen emelkedett.

(...) *Árok Antal*, a Pedagógusok Szakszervezetének titkára is azt állítja: most csak ott kerül sor „racionalizálásra” – például Hódmezővásárhelyen, Dunaújvárosban –, ahol az önkormányzatok belső vitái miatt eddig elmulasztották ezt a fájdalmas, ám a gyereklétszám – 1990 óta országos szinten tízszaázalékos, azaz kétszáz ezres – csökkenése miatt elkerülhetetlen lépést. (...)

(2001. V. 3.)

Középiskolai felvételi botrányok

Az oktatási miniszter két héttel meghosszabbította a középiskolai felvételi időszakot a sorozatos problémák miatt. A múlt héten az interneten már olvasható felvételi névsorok érvénytelenek, a tanulói adatlapokat ellenőrzésre vissza kellett küldeni az iskolákba. A botrányért a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) az Oktatási Minisztériumot, a tárca pedig az iskolákat hibáztatja.

(...) A PSZ szerint méltánytalanul zúdul a középiskolákra a szülők haragja, hiszen a botrányhoz az informatikai rendszer zavarai, valamint a felvételi szabályozásának hibái vezettek. Egy neve mellőzését kéri középiskolában dolgozó informatikus rámutatott: nem csoda, hogy az iskolák egy része tévedett vagy késett, hiszen a felvételik jelenlegi rendszeréhez olyan alkalmazottak kellenek, akik jól ismerik a felvételi szisztémáját, ugyanakkor informatikai tudással is rendelkeznek, ilyenek pedig a középiskolákban nemigen dolgoznak. (...)

(2001. V. 5.)

Vezérkarcsere az OKÉV-nál?

(...) A Pedagógusok Szakszervezete közleményében kéri, hogy az OM vizsgálja ki, kit terhel felelősség a történetekért. Kömvei László vezetésével erre május 18-a után kerül sor. A helyettes államtitkár szerint az iskolák mellett az OKÉV-et is felelősség terheli. Lapunk meg nem erősített információi szerint az OKÉV teljes vezetőségét lecserélik.

Az új listák május 14-ig jutnak el a középiskolákba, onnan május 18-ig értesítik a főlveletről a diákokat.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK

MEGYEI NÉPLAP

(2001. IV. 28.)

„A lábukkal szavaznak...”

A Pedagógusok Szakszervezete Óvodai Tagozatának Intézőbizottsága kihelyezett ülést rendezett Szolnokon, s ebből az alkalomból fórumot tartott *Borbáth Gábor*, a PSZ főtítkára, majd találkozott a sajtó képviselőivel.

A sajtótájékoztatón elmondta, hogy a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma, amelyhez a PSZ tartozik, rövidesen tárgyalásokat kezd a kormánnyal a pedagógustársadalom legfontosabb gondjairól. Ezek között említette, hogy az egyszeri keresetpótló intézkedés nem megoldás a 2000-ben bekövetkezett elégtelen bérfejlesztés ellensúlyozására. Az infláció nagyobb a tervezettnél, ezt kompenzálni kell, de nem jövőre, hanem még az idén.

A minimálbér emelése miatt (...) gyakorlatilag eltűntek a képzettségbeli és a szolgálati idő alapján meglévő különbségek, vannak szakemberek, akik annyit keresnek, mint a technikai személyzet tagjai. A szakszervezet javasolja, hogy a kormány bérszorzókorrekciót hajtson végre.

A hosszabb távra szóló feladatok között említette a főtítkár, hogy pedagógus életpályaprogramot kell alkotni (...). Jelenleg sem a kezdő fizetés, sem a pályáiv nem vonzó a fiatalok számára, igen nagy körökben a pályaelhagyás. (...)

KELET

(2001. III. 10.)

Szakad a cérna a húzóágazatban

A PSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezetének titkárával, *Béres Jánossal* való háttérbeszélgetést követően készült az alábbi írás

Ember legyen a talpán, aki mindenféle előzetes gyakorlat nélkül megérti a pedagógus-bértáblát! Százféle szorzó, lepedőnyi táblázat...

Ez és valamiféle méltánytalanság, becsapottság jellemzi a tanárok, tanítók és az iskolákban dolgozó technikaiak jövedelmi viszonyait. 8,75 százalékos (inflációtól elmaradó) bérfejlesztés, nagy csinnadarnál hitegető, majd elmaradt bérkorrekció... a régiek mellé új sérelmek...

Nyírtelek egyik iskolája, a dózsaszőlői, Herman Ottóról elnevezett intézmény igazgatója, Kovács István, aki négy évtizede tanít, hetteken át számolta, mi kerüljön a kollégák neve mellé a forintrubrikába. (...) Sokszor már az fordul meg az ember fejében, hogy szándékosan bonyolult, reménytelenül átláthatatlan a rendszer. (...) Gyerekek van bőven, 402-en vannak az épületben, ha senki sem hiányzik. A 32 pedagógus és 12 nem pedagógus végzettségű munkatárs átlagéletkora 39 év, a pályán átlagban 19 esztendő töltek el.

A tantestület heti 135 túlóráat teljesít. Nagyon ritka, ha a tanárok délután négykor már hazatérnek. Az órák után kezdődnek a korrepetálások, a szakkörök, az énekkar, s versenyre, a műsorokra is fel kell készülni. (...) Ezeket azonban mind társadalmi munkában végzik a tanárok (...). Beszélgetés közben elhangzik egy keserű mondat: kevés az a munkahely, ahol naponta 5-6 órát dolgoznak ingyen.

Összeállította: *Juhász Olga* sajtómenedzser

Világkampány az oktatásért

A nemzetközi szervezetek – élükön az ENSZ-szel, valamint az Oktatási Internacionáléval – idén is megrendezték április 2. és 8. között az akcióhetet az oktatásért. Amint a sajtóközleményében olvashatjuk, a felnőttek százmilliói még mindig nem tudnak olvasni és 125 millió gyermek nem tanulhat. „Semmi esetre sem akarjuk, hogy a 90-es évek százalmas kudarca megismétlődjön. A tét túl nagy az egész világ számára ahhoz, hogy e válságra ne reagáljunk” – mondotta *Elie Jouen*, az OI főtitkárhelyettese. Az ENSZ főtitkára, *Kofi Annan* a világ minden országához intézett felhívásában hangsúlyozta: „Az akcióhét megmérettetés az egész nemzetközi közösség számára. Az oktatás a kulcsa annak, hogy a jövő generációi megfelelően felkészüljenek. Gyermkeink csak megfelelő oktatás révén állják majd helyüket az életben. Lépjünk fel közösen gyermekeink jövőjéért.”

Nyilvánvaló, hogy egy, mégoly jól és változatosan megrendezett akcióhét sem hoz látványos eredményt. A tervezgetések, szalmaláng felbuzdulások pedig semmit sem érnek. Végre határozottan lépni kell!

Ma is „a legnagyobb gondot az jelenti – írja a kommuniké –, hogy nincs fejlődés, hogy nincs megfelelő stratégia az egyes országokban a minőségi közoktatás mindenki számára való biztosítására, pedig ehhez átlátható és demokratikus intézkedésekre, és az egyes közösségek s a civil társadalom összefogására volna szükség.”

Sajnos, számos olyan ország van, ahol ennek nincs jele.

„Ismeritek Magyarországot?”

Népes vendégereget, ezer francia középiskolás diákot és tanáraikat köszöntött május 2-án az ország házában *Pokorni Zoltán* oktatási miniszter, *Paul Pudade*, Franciaország budapesti nagykövete és *Jacques de Chalendar*, a Francia–Magyar Kezdeményezések Egyesületének elnöke. Az egyhetes itt tartózkodás során a jelenlévők a vidék és a főváros nevezetességeivel, az itt élő emberekkel ismerkedtek. A programokat az őket vendégül látó iskolák tanulói és tanárai állították össze. A gondolat, hogy egymás országait, az ott élők mindennapjait ily módon ismerjék meg, 1989-ben született. A következő év májusában a „Fedezd fel Franciaországot” című középiskolai verseny eredményeként már harminc magyar győztes osztály közössége tapasztalhatta meg a helyszínen a könyvekből és az interneten át szerzett ismereteik helyességét. Ezt követte a francia oktatási minisztérium „Ismeritek Magyarországot?” címen meghirdetett versenye. E vetélkedés során hazánk földrajzának, kultúrájának és hagyományainak megismerésében kellett jeleskedniük a francia diákoknak. E vetélkedés győzteseit üdvözölte a parlamentben a miniszter. A szavait – „a közös európai haza polgárainak meg kell ismeriük egymást, mert csak így győzhető le a nem ismertől adódó idegenkedés” – követő taps bizonyította a szándék helyességét, a reményeink szerint hagyományá nemesülő gyakorlat sikerességét.

Az egyik vendégül látó iskola – a XIII. kerületi Berzsényi Dániel Gimnázium – tanárnője, *Taksony Györgyné* így fogalmazott: leggyorsabb és legkonkrétabb eredménye ennek a kapcsolatnak a nyelvtanulásban mérhető le. Ezen túl azonban a gyerekek felelősségérzetének erősítésében, viselkedéskultúrájának fejlesztésében, a másakra való odafigyelés készségének alakításában, összességében: az emberi értékek osztályzatokkal nem mérhető gazdagodásában határozható meg. Nyertes osztállyal az elmúlt tanévben a Párizstól nem messze lévő Mulhouseban voltunk egy hétig, családok vendégeiként. Jó volt látni, hogy a gyerekek milyen felelősséggel, okosan viselkedtek, tudva, hogy most ők országuk „külképviselői”. Az itthoni vendéglátáskor mindezen túl velünk teljesen partneri viszonyban kell részt venniük a programok kialakításában, szervezésében és lebonyolításában is. Igazán megbízható felnőtt módjára lehet rájuk számítani. Ez az újra megtapasztalt együttes munka nekem mint pedagógusnak is nagyon jó érzés. Ha valamit irigyelek a francia kollégáktól, hát azt, hogy diákjaik szinte minden szituációban érett, megfontolt véleményt tudnak alkotni, s azt kellő módon merik és tudják megfogalmazni. Na és még egy dolgot! A fizetésüket. Az bizony többszöröse a miénknak.

A francia diákokat kísérő tanárok egyike, a már említett mulhouse-i Louis Armand Középiskolában tanító *Anne Pupuis* a magyar tanulók érdeklődését, nyitottságát és jólneveltségét dicsérte. Maga és diákjai nevében elismeréssel szólt a magyarok vendég szeretetéről is. Megszívlelendő azonban az a kedves mosollyal megfogalmazott észrevétele, amit az állandó sietésünkre, idegeskedésünkre vonatkozóan tett. Lenyűgözte fővárosunk látképe, az élvessége, szépsége, és reményét fejezte ki, hogy ez a látogatás s az ezt megelőző versengő felkészülés csak kezdete volt a további személyes emberi és szakmai kapcsolatok alakulásának.

Ez utóbbiakat mi is őszintén szeretnénk, mint ahogy azt is, hogy az oktatás, a pedagógusok erkölcsi, anyagi megbecsültsége érje el vagy legalábbis közelítse meg a francia átlagot.

Diákok és pedagógusok kezébe...

A budapesti Korona Kiadó (1111 Bp., Bartók Béla út 50., tel.: 466-5169, 386-0201) könyveit haszonnal forgathatják a pedagógusok és diákok. Gondolunk például az olyan kiadványokra, amelyek kisszótár formájában ismertetik – világos fogalmazásban és gazdagon – a történelmi, az irodalmi, a nyelvi és a könyvtári fogalmakat.

Ugyancsak a Korona gondozásában látott napvilágot a *Helyesírási diákszótár*, melynek címlapján ez a megjegyzés olvasható: „nem csak diákoknak”. Valóban: a felnőtteknek, elsősorban a pedagógusoknak is kitűnő kézikönyve ez a szótár. A szerkesztők: *Kugler Nóra*, *Lengyel Klára*, *Markó Alexandra* és *Mártonfi Attila* az Előszóban tömören tájékoztatnak a szóanyag válogatásáról, a szerkesztés elveiről, a szócikkek felépítéséről, a bennük található nyelvtani és jelentéstani megjegyzésekről, az elválasztásról, a kiejtés megadásáról és jelöléséről, a rövidítésekről, a változatokról és utalásokról, végül pontokba foglalják, hogy szótárunk miben különbözik a többi helyesírási szótártól. Az első és legjelentősebb jegy: „A szótár célja szerint felöleli a közoktatásban használatos szakszókincset, méghozzá utóbbit a teljességre törekvő szándékával. A köznyelvi szókincsből elsősorban a nehezebb helyesírású szavakat emeli ki.” Illusztrálásul hadd közöljük, hogy a 422 oldalas kiadvány 15.759 címszót, összesen 61.332 szótári tételt: szót, szókapcsolatot, kifejezést tartalmaz, köztük olyanokat, amelyek eddig egyetlen helyesírási kézikönyvben sem találhatók. Még valamit: a diákszótár a magyar nyelvtudomány egyik nagy öröge, *Szathmári István* lektorálta. (A kötet ára: 1.550 Ft.)

Tárlat Szentesen

„Rejtelmek, ha zengenek” költői címmel nyílt meg a Szentesi Művelődési Központ Galériájában, május 4-én a Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyei alkotó pedagógusok tárlata, az érdekelt megyékben működő szakszervezeti bizottságaink, az önkormányzatok és a szentesiek támogatásával. Az idei kiállítást, mely május 26-ig tart nyitva, *Környei László*, az Oktatási Minisztérium helyettes államtitkára nyitotta meg.

A Mentor

oktatási, egészség- és életmódmagazin – tankönyvkritikai mellékletével, a *Támponttal* együtt – májusban is gazdag, visszanező és napjaink időszzerű témáit megjelenítő tartalmával kelthet megérdemelt érdeklődést mind a pedagógusok, mind a szülők körében. Üdvös lenne, ha a képekkel és olvasmányos, hosszabb-rövidebb írásokkal teli folyóiratot minél többen kézbe vennék, másoknak is ajánlanák és előfizetnének rá.

A szerkesztőség postacíme: 1242 Bp., Pf. 387. Tel./fax: 352-7108.

**KEDVEZMÉNYES LAKÁSHITELEK!
30 %-OS KÖNYVVÁSÁRLÁSI KEDVEZMÉNY!**

• MKB •
PEDAGÓGUS
Számlacsomag

A Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. – a pedagógusok társadalmi szerepét értékelve – saját lehetőségeinek keretein belül segíteni kívánja az oktatásban dolgozókat pénzügyeik intézésében. Ezért a Pedagógusok Szakszervezetével együttműködve pedagógusigazolvánnyal igénybe vehető, kedvezményes szolgáltatáscsomagot ajánlunk tisztelt pedagógus ügyfeleink figyelmébe.

AZ MKB PEDAGÓGUS SZÁMLACSOMAG A HASONLÓ SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSCSOMAGUNK 400 FT-OS HAVI DÍJA HELYETT 2001. DECEMBER 31-ÉIG KEDVEZMÉNYESEN 150 FT/HAVI ÁTALÁNYDÍJÉRT VEHETŐ IGÉNYBE, ÉS AZ ALÁBBI SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTJA:

- ❖ Belépési és éves tagsági díj felszámítása nélkül juthat két VISA Electron Pedagóguskártyához (egy fő- és egy társkártyához). Így egy számláról költhet hozzátartozójával, és egyúttal a kényelmes vásárlás lehetőségét is megoszthatja vele.
- ❖ Forint bankszámlái mellett igény szerint devizaszámlákat és értékpapír-nyilvántartási számlákat is nyitunk.
- ❖ A magasabb hozam érdekében a család megtakarításait forintszámláján sávosan (magasabb összeg esetén nagyobb kamattal) és rugalmasan változó – 1 héttől 12 hónapig terjedő – futamidővel lekötetheti már minimum 25.000 Ft értékben.
- ❖ A pedagógusi munkával járó pénzügyek elintézésére (például osztálypénz) kényelmes megoldás a szolgáltatáscsomagban erre a célra elkülönített számla.

- ❖ A havi számlakivonat mellett számlái egyenlegéről és forgalmáról az MKB Telebankon keresztül informálódhat, sőt előre megadott számlákra telefonon is utalhat át összegeket.
- ❖ Az MKB Pedagógusszámla tulajdonosai közüzemi és egyéb szolgáltatói díjak kiegyenlítését a standard díj 50%-áért (vagyis mindössze 15 Ft/átutalás díjért) igényelhetik.

Az MKB Pedagógusszámla birtokosaként forint bankszámlájához akár 100.000 Ft nagyságú hitelkeret is kapcsolható.

A szolgáltatáscsomag lehetőséget biztosít arra is, hogy házastársa jövedelmét ingyenesen jóváírathassa az erre a célra fenntartott számlán.

Az MKB Pedagógusszámla tulajdonosa minden piaci feltételű MKB lakáshitel igénybevétele esetén az aktuális kamatlábnak csak a 95%-át fizeti.

A pedagógusok ebben az évben 12.750 Ft-ot kapnak szakirodalom vásárlására. Ehhez az MKB VISA Electron Pedagóguskártya segítségével, a 30%-os kedvezmény révén, 3.285 Ft-ot hozzátehet, ha a Könyvtárellátó Kht. által forgalmazott könyvet vásárol.



Magyar Külkereskedelmi Bank Rt.
MKB ügyfélszolgálat: telefon (06-1) 373-3333; internet: www.mkb.hu



*Hogyan válasszuk ki a legkedvezőbb lakáshitel-ajánlatot?
Erről olvashatunk a **Mentor 2001. májusi és a Pedagógusok Lapja** következő,
2001. júniusi számában.*